

Drobne ogłoszenia za słowo 16 groszy — Ogłoszenia zwykłe 1 milim. jedna linia 20 gr. — Wiersz w rubryce „Nadesłane” jedna linia zł. 0.60 — Wiersz milim. po kronice jedna linia zł. 0.01. Ogłoszenia przed tekstem wiersz milim. jedna linia zł. 0.75 — Dla poszukujących pracy i zaoferowanie pracy, całe ogłoszenie bez względu na ilość słów 50 gr. — Ogłoszenia matrym. i korespondencje prywatne za jedno słowo 15 gr. — Za skład tabelaryczny, kombinowany 50 proc.

GONIEC

KRAKOWSKI

15
groszy.

Prenumerata wynosi w Krakowie mies. zł. 3.40, z odnośnikiem do domu zł. 3.60 — Zamiejscowa zł. 4.20 — Zagranicą zł. 7.00.

Redakcja Kopernika 8. — Administracja Dunajewskiego 7. — Tel. 2502. P.K.O. Warszawa Nr. 151.100, Kraków Nr. 404.100.

Skutki teoretycznych wyroków.

Krwawe zajście we Lwowie Botwin-Cechowski powinno raz wreszcie otrząsnąć nasz Rząd z tej bierności, z jaką w ostatnich czasach odnosi się do komunistów. — Widzimy, że akcja komunistyczna w Polsce z roboty podziemnej przeszła już do roboty oficjalnej, a w ostatnich miesiącach nabrała już cech prowokacyjno-cynicznych. Gdy dwa lata temu Moskwa importowała do Polski swych agitatorów, którzy bali się wyjść z roli szczerów kanałowych, bo natychmiast natrafiali na sekaty kij policji i na pięść społeczeństwa, — to dziś agitatorzy moskiewscy dawno już porzucili rolę miazmatów infekcyjnych, a nabrali realnych kształtów, urągają sądownictwu polskiemu, wykonują swoje wyroki śmierci wydane na tych czy owych przedstawicieli polskiej władz bezpieczeństwa.

Żyd Naphtali Botwin wykonuje cynicznie wyrok na policjancie polskim, pewny bezkarności, nawet z pewnym poczuciem bohaterstwa. Bo cóż mu stać się może?

Czeka go najwyżej kilkumiesięczny areszt śledczy, potem rozprawa sądowa jest dla niego jakby „comedia del arte”, na której wygłosi kilka komunałów z prawd Bucharina, kilka kanonów etyki i pojęć Lenina, potem przymusowe wysłuchanie wyroku śmierci, który Naphtali Botwin zakończy stereotypowym okrzykiem: umrę a nie zdradzę komunizmu! — potem w sali rozpraw zainicjuje trzeci internacjonal, w końcu policja wywlecze jego, Naphtali Botwina, za uszy z ławy oskarżonych do kaźni, ale potem, potem... noty dyplomatyczne, wagon pierwszej klasy aż do granicy, pacholki Frunzego będą przed nim Naphtali Botwinem prezentować broń, zagrają „nam gerogam” i Naphtali Botwin za kilka miesięcy z rękami w kieszeniach będzie promienował w aureoli chwwały po kawiarni Filipowa, czy grał w małego konika w Ermitażu na Twerskiej. Towarzysze zaś Dawid Tuch, Gedali Spiegelglas, czy Jankiel Różański będą serdecznie towarzyszyć Naphtalemu ścisnąć dłoń jako pogromcy burżuazyjno-reakcyjnej policji polskiej. Jako zakładnik za towarzysza Naphtalego wróci do nas jakiś sędziwy kapłan polski, który nikogo nie zamordował, a kochał swym gołęmbim sercem swoją owczarnię i za to dostał się w ciemne podziemia Gupa, gdzie na całe życie wyciśnięto na jego dobrych oczach stigma przestępstwa bliskiego obłąkania.

Wymiana została dokonana: głowa za głowę. Na mord we Lwowie nie możemy się zapatrywać jak na jakiś niesłychany fakt, który zaskoczył nas nieprzygotowanych. Myśmy swoją apatią, swoją biernością stworzyli ten fakt. Prowadzona bez przerwy między Warszawą a Moskwą akcja wymiany jest tak znaną i oficjalną, iż każdy żydyk z pod Żelaznej Bramy czy z Kazimierza, niosący w spodniach pięć odezów do pracującego proletariatu, wie, że w razie aresztowania znajdzie się w Zdobunowie, gdzie z odpowiednimi honorami zostanie przez przedstawicieli czerwonego rządu przyjęty. Kto dziś się boi być agitatorom komunistycznym?

Botwin strzela. Engel strzela policjantów polskich, na rogu ul. Zgoda i Chmielnej przed wystawą Marjana Fuksa zabijają komuniści policjantów, ranią konia i dziewiętnaście osób z publiczności, a odpowiedzialność ich nabiera form groteskowych w momencie, gdy w komisariacie policji z timbrem bohaterstwa w głosie mówią: jesteśmy komunistami!

Nie bawmy się w niepotrzebne osłonki, powiedzmy sobie prawdę: w naszych mózgach wytyczyliśmy jakąś demarkacyjną linię między mordującym komunistą a mordującym z innych pobudek. I co najgorsze, że ta demarkacyjna linia istnieje nie tylko w głowach zwykłych obywateli, ale w głowach naszych władz! Jakim prawem żądamy od naszej policji tropienia i śledzenia komunistów aż do ofiary własnego życia, — jeśli ujętym przestępcom zapewniamy z góry bezkarności przez dyplomatyczne akty wymiany?

Strzał w piersi Cechnowskiego we Lwowie niech będzie tym momentem zwrotnym w naszej umysłowości, że bandytyzmu komunistów nie można wyłączać jako „sui generis” zbrodni, za którą tylko teoretyczną nakłada się karę.

Wielkie morderstwo polityczne we Lwowie

Warszawa. (Tel. wł.) 28 bm. Ze Lwowa nadeszła wiadomość, że we wtorek o godz. 3.15 na ul. Trybunalskiej został zastrzelony agent policji politycznej z Warszawy Stanisław Cechnowski. Zabójcę aresztowano, jest nim 22 letni komunista Isaak Botwin. Botwin zeznał, że zamachu dokonał na rozkaz partii komunistycznej, która na Cechnowskiego wydała wyrok śmierci.

Na Cechnowskiego planowali komuniści pamiętne piątku 17 listop. w Warszawie zamach. Wybuchła wówczas wielka strzelanina. Cechnowski przybył do Lwowa jako świadek w procesie o zamach na prezydenta Rzpltej. Właśnie w południe składał oświadczenia na rozprawie sądowej, które obiecały oskarżonego o zamach komunistę Pańczyszyna. Kiedy wyszedł z gmachu sądowego na ul. Trybunalskiej przystąpił do niego Botwin, dobył brauninga i dał kilka strzałów. Cechnowski padł trupem na miejscu.

Przy Botwinie znaleziono rozkaz partii nakazujący zamordować Cechnowskiego. Wyrok śmierci na niego był wydany jeszcze w r. 1924. Przy Botwinie znaleziono również paszport na nazwi-

ska Józefa Celińskiego. Cechnowski odegrał w warszawskiej policji politycznej niemalą rolę. W 1923 r. zgłosił się do nadkomisarza policji politycznej Piątkiewicza z doniesieniem, że usiłowano go weciągnąć do akcji terrorystycznej, na której czele stali dwaj oficerowie Bagiński i Wiczorkiewicz. Dzięki Cechnowskiemu organizacja ta została wykryta i zlikwidowana.

Już wtedy komuniści poprzysięgli mu zemstę. Cechnowski wstąpiwszy do służby policyjnej oddał policji politycznej wielkie usługi. Na zasadzie jego wywodów aresztowano część centralnego komitetu na Nowolipkach w r. 1924. Później usiłowali go komuniści dwukrotnie zgładzić w roku 1924 i 1925, ale zamachy te udaremniiono. Cechnowski był jedynym świadkiem, który ustalił faktycznego sprawcę zamachu na Prezydenta we Lwowie i twierdził, że w tym zamachu czynny udział brał Pańczyszyn. Był on robotnikiem. Po przyjeździe z Rosji pracował jako ślusarz w fabryce Parowóz na Woli. Osierocił żonę i dwoje dzieci.

Wielkie nadużycia w krak. oddz. Izby Kontroli Państwa.

Kraków. Od kilku tygodni Najwyższa Izba Kontroli Państwa w Warszawie wpadła na trop nadużyć kasowych w swym krakowskim oddziale. — Prowadzone przez tajną komisję dyscyplinarną dochodzenia ustaliły, że rzeczywiście w krakowskim oddziale N. I. Kontroli P. dokonano szeregu małwersacji. W związku z tem komisja

dyscyplinarna zawiesiła w urzędowaniu prezesa tut. oddziału p. Łaszyńskiego urzędnika V. klg. i dwu innych urzędników. Jeden z kasjerów miał zostać wczoraj w nocy aresztowany pod zarzutem sprzeniewierzenia 2000 zł.

Dalsze dochodzenia w toku.

Francja wobec paktu.

Paryż. (AW.) Prasa francuska krytykuje w dalszym ciągu mowę Baldwina. Stwierdza ona z ubolewaniem, że angielski prezydent ministrów uważa wstąpienie Niemiec do Ligi Narodów za konieczność.

„Journal” stwierdza kategorycznie, że Francja nie powinna dopuścić do poruszenia w Genewie sprawy bezpieczeństwa, zanim nie dojdzie w tej kwestji do porozumienia między Paryżem, Londynem a Berlinem.

Co do porozumienia w myśl intencji Francji „Gaulois” twierdzi, że mowa Baldwina umocni pozycję Niemiec w kwestji okupacji w Nadrenji,

Szczegóły wielkich manewrów polskich.

Warszawa. (AW.) „Kurier Polski” donosi, że tegoroczne wielkie manewry odbędą się od 11 do 13 sierpnia pod Brodami, a 18 i 19 pod Toruniem, gdzie zakończą się ostrym strzelaniem na tamtejszym Poligonie.

Pod Brodami przeważać będzie kawalerja, pod komendą gen. Rozwadowskiego. W manewrach pod Toruniem weźmie udział przedewszystkiem piechota, a mianowicie aż dwie dywizje, pod dowództwem gen. Skierskiego. Nad całością manewrów czuwać będzie szef sztabu gen. Haller.

Na manewry zjeżdżają licznie przedstawiciele wojskowości innych państw. Z Francji przybywa,

oraz ich zapatrywania co do umów arbitrażowych i art. 16-tego. Następnie „Gaulois” pisze: „Czyżby się miało udać Niemcom poraż wtóry zachwiać jednolitym frontem angielsko-francuskim i czyżby pokój gwarantacyjny miał być użyty jako podstawa celem uzyskania przez Niemcy dalszych ustępstw?”

Londyn. (AW.) „New York Herald” dowiaduje się, że Ameryka ma zamiar wysłać nieoficjalnego obserwatora na konferencję w sprawie paktu. Gdyby konferencja ta odbyła się w Brukseli, to obserwatorem takim byłby poseł Stanów w Brukseli p. William Philips.

zamiast marsz. Petaina bawiącego w Marokku, gen. Bourar. Z Anglii gen. Irons, komendant Akademii wojskowej, z Włoch gen. Gravoli. Prócz tego przybywają przedstawiciele armii tureckiej, belgijskiej, państw Małej Ententy, państw Bałtyckich i innych. Gości przyjmował będzie gen. Sikorski. Zwiedzą oni również polskie fabryki amunicyjne.

W manewrach ma wziąć udział także p. Piłsudski(?), marszałkowie: Rataj i Trampczyński, oraz prezes Wł. Grabski. Urzędzona będzie główna kwatera. Dla prasy zarezerwowano 12 miejsc i tyleż dla prasy zagranicznej.

OKOŁO POKOJU Z ABD EL KRIMEM.

Paryż. (PAT.) 27 bm. Na Quai d'Orsay nie mają jeszcze potwierdzenia wiadomości podanej przez źródła angielskie jakoby Abd el Krím dał odpowiedź na półurzędowy komunikat zawiadamiający go o tem, że Francja i Hiszpanja skłonne są do przedstawienia mu warunków pokojowych.

Paryż. (PAT.) 27 bm. Sąd apelacyjny zatwierdził zaocznie wyrok skazujący deputowanych komunistów Cechina i Vaillart-Coururi'era na 6 miesięcy więzienia i grzywnę 1000 fr. Jak wiadomo wspomniani deputowani oskarżeni byli o rozszerzanie wśród wojska hasel nieposłuszeństwa dla władzy.

Paryż. (AW.) Dotąd nie nadeszła od Abd el Kríma odpowiedź na zawiadomienie Francji i Hiszpanji w sprawie przystąpienia do rokowań. Pra-

sa francuska stwierdza, że rzekome warunki Abd el Kríma są nie do przyjęcia.

„Journal” pisze, że uznanie niezależności Rif-fenów równałoby się naruszeniu istniejących traktatów, a przedewszystkiem zwierzchnictwa sułtana marokańskiego. Również zwołanie konferencji do Tangeru byłoby pośredniem uznanem suwerenności, na co Francja nie może się zgodzić. Abd el Krím nie ma prawa pertraktować o warunki pokoju, może on tylko przedłożyć warunki przyjęć, lub odrzucić.

NOWI SZPIEDZY BOLSZEWICCY W POLSCE.

Warszawa. (Tel. wł.) 28 bm. Z Mińska donoszą, że tamtejszy komitet wykonawczy partji białoruskiej postanowił uwolnić więźniów kryminalnych i za fałszywymi paszportami wysłać ich do Polski aby uprawiali szpiegostwo na rzecz Sowieców.

Francja nie może pertraktować z Abd-el-Krimem.

Paryż. (PAT.) 28 bm. Prasa paryska uważa naogół informację „Timesa“ o rzekomej odpowiedzi Abd el Krime, poprostu za balon próbny, wywołując jednocześnie pogląd, że pomyślnie zawarcie umowy francusko-hiszpańskiej, sukcesy oręza francuskiego w ciągu ubiegłego tygodnia, dalek skutki blokady, zastosowanej względem wybrzeża Rifów, a wpływ niepowodzenia i rozczarowanie szeregu tubyleców, które widząc, jak nierozsądnie postąpili, przechodząc na stronę Abd el Krime, wszystko powyższe stanowi bezsprzecznie szereg czynników, które mogły wywrzeć decydujący wpływ na zmianę postawy Abd el Krime.

Wreszcie prasa paryska zaznacza, że Francja nie będzie pertraktować na stopie równości z Abd el Krimem, który jest bądź co bądź buntownikiem w stosunku do sułtana. Wobec tego nie powinien on stawiać warunków Francji i Hiszpanji, a przeciwnie, na tylko do wyboru przyjmując lub odrzucając warunki, które prasa paryska nazywa i tak

już dostatecznymi, o ile nawet nie wspaniałomyślnymi.

Fez. (PAT.) 28 bm. General Noulin dokonał na samolocie inspekcji okolicy Ouerzza, na której szczyty, wależące po stronie Abd el Krime, wykazują zniechęcenie z powodu tego, że zawiodły ich nadzieje na uzyskanie pomocy z Europy. Z powodu znacznych strat, jakie ponieśli ostatnio Rifeni, wodzowie rifeńscy ogłosili instrukcję, aby przeprowadzać ataki tylko wtedy, gdy istnieją wszelkie szanse sukcesów.

Paryż. (PAT.) 28 bm. Jak donoszą z Tangeru w Szeszuanie odbyła się narada głównych wodzów szczytów Dżebala i Anzeras. Narada ta stoi podobno w związku z zamiarami Abd el Krime połączenia szczytów tubyleczych zachodniej strefy hiszpańskiej z Rifem, w celu zaprowadzenia wspólnej generalnej ofensywy na odcinku Uezanu, równocześnie z ofensywą na międzynarodową strefę Tangeru.

Anglja będzie broniła specjalnie Kanału suezkiego.

Londyn. (PAT.) 28 bm. „Daily Express“ donosi, że gabinet angielski powziął ważne decyzje w sprawie obrony kanału suezkiego, oraz przyjął wnioski sprawozdania Komitetu obrony imperjum, dotyczące angielskiej polityki wojskowej w Egipcie. Sprawozdanie to zaleca utrzymanie dostate-

cznie wielkiej ilości wojsk angielskich na brzeżach kanału. Stan liczebny wojsk angielskich, znajdujących się obecnie w Kairze, nie będzie zredukowany ze względu na potrzebę obrony kanału przeciwko ewentualnym atakom, pochodzącym z wewnątrz kraju.

Komendę wojsk chińskich objęli rosyjscy generałowie

Kanton. (PAT.) 27 bm. Donoszą, że generał sowiecki Borodin mianowany został radcą przy rządzie kantonjskim. Naczelne dowództwo armji, marynarki i lotnictwa wojskowego powierzone zostało również Rosjaninowi.

Londyn. (PAT.) 27 bm. Jak donoszą z Tokio dwa aeroplany odbywające lot z Tokio przez Moskwę do Londynu przeleciały wczoraj nad Oosaka.

Londyn. (A.W.) W rozmowie z przedstawicielem

Baldwin osobiście pertraktuje z górnikami w sprawie zapowiedzianego strajku.

Londyn. (A.W.) Na wczorajszej konferencji premiera Baldwina z przedstawicielami związków zawodowych górników, zapowiedział on, że przeprowadzeni we środę sam osobiście pertraktacje. Gdyby nie mogło dojść do porozumienia, to zapropONUJE, aby rząd przyszedł przez czas przejściowy z

biura Reutersa oświadczył minister spraw zagranicznych Pusta, iż uda się z Londynu do Paryża i Brukseli, a następnie przez Berlin wróci do Estonji. Jutro odbędzie Pusta konferencję z Chamberlainem. Tematem będzie konferencja państw bałtyckich, która zbierze się 25 sierpnia w Tallinie. Poruszy on również sprawę traktatu handlowego i nawigacyjnego z Anglią. Minister zaprzecza stanowczo wszelkim pogłoskom o agresywnym zamiarom Estonji wobec Rosji.

Prawda o wydawnictwach p. Korfantego.

We wczorajszym numerze „Głosu Narodu“ uchodzący w opinii na organ Ch. D. ukazała się następująca notatka, będąca prawdziwą rewelacją. Jest ona bowiem bardzo otwartym atakiem na „Rzeczpospolitą“ własność, jak wiadomo, p. Korfantego, jednego z liderów Ch. D.:

„Rzeczpospolita“ — pisze „Głos Narodu“ — zamieszcza w numerze dzisiejszym datowanym na wtorek (Nr. 203) notatkę o audjencji wojewody Kowalikowskiego u ministra Raczkiewicza w związku z zamianowaniem p. Ostrowskiego (Komisarzem miasta Krakowa. Notatka ta byłaby zdumiewająca z kilku powodów:

po pierwsze dlatego, że jest spóźnioną o cztery dni;

po drugie dlatego, że „Rzeczpospolita“ podała już w czasie właściwym o tej sprawie wiadomość zgodnie z prawdą;

a po trzecie dlatego, że notatka ta zredagowana w tonie demonstracyjnie życzliwym dla pp. Kowalikowskiego i Ostrowskiego, podaje ogólnikową wprawdzie, ale przecież nieprawdziwą wiadomość, jakoby „zainteresowane kluby (Ch. D. i Z. L. N.) przyjęły wyjaśnienia p. ministra Raczkiewicza (o nominacji Komisarza) do wiadomości“. Zdementowaliśmy to twierdzenie już wtedy, gdy ukazało się w katowickiej „Polonii“, mimo to „Rzeczpospolita“ powtarza

je teraz po czterech dniach...

Piszemy, że notatka powyższa „byłaby zdumiewająca“. W gruncie rzeczy nie zdumiewa ona nas wcale. W sąsiedztwie bowiem tej notatki znajdujemy w „Rzeczpospolitej“ długie i naturalnie dobrze płatne dwa ogłoszenia Kasy Oszczędności miasta Krakowa, krakowskiego Towarzystwa Ubezpieczeń itp.

Dziwi nas zato co innego. A mianowicie niektóre pisma przedstawiają często „Rzeczpospolitą“ lub „Polonię“ jako pisma chrześcijańsko-demokratyczne. Jest to brak lojalności wobec Ch. D., który interesom obu tych dzienników napewno wyrządza szkody.

Nie mamy nic przeciw przedsiębiorstwu dziennikarskiemu „Polonii“ i „Rzeczpospolitej“. Wolimy je stanowczo, niż np. przedsiębiorstwa dziennikarskie p. Fryzego lub p. M. Dąbrowskiego. Ale chodzi nam o ścisłość w nadawaniu pismom przymiotnika „chadecki“. I „Głos Narodu“ nie jest oficjalnym organem Ch. D., jedynak posiada w Radzie Naczelnej Ch. D. przedstawicielstwo, na równi z „Kurjerem Łódzkim“, „Głosem Pomorskim“, „Postępem“ i „Dziennikiem Bydgoskim“. Te i tylko te pisma codzienne można uważać za dzienniki wyrażające ideologię Ch. D., oraz choć już z dużo mniejszą ścisłością — politykę bieżącą Stronnictwa. Inne pisma stoją poza kołem wpływów i władz Stronnictwa Ch. D.“

Przegrany zakład ks. Walji.

Zaden chyba z obecnych następców tronu, a nawet monarchów, nie cieszy się tak wielką popularnością i wyjątkową sympatją wśród swoich poddanych i cudzoziemców, jak następcą korony angielskiej, młody książę Walji.

Oddaje się on z zamiłowaniem pasji podróżowania i odwiedza najdalej od swego królestwa położone kolonie.

Wszędzie, dokąd przybywa — z największą ochotą bierze udział w zabawach ludowych, obchodach studenckich, czy w polowaniach.

Właśnie podczas ostatniej swej przejażdżki do południowej Afryki, książę bawił dłuższy czas w Pitt-

w oko, nie mając przy sobie broni?

— Ależ oczywiście, mogą tego nawet dowieść waszej królewskiej wysokości — odparł pewny siebie minister.

— W takim razie proponuję panu zakład... o 5 funtów szterlingów.

Boytel uklonił się i zakład został zawarty.

Były minister okazały i mocny mężczyzna, pochodzący ze sfery robotniczej. W młodości swej pracował jako kowal i gorąco był oddany partji socjalistycznej. W 35-tym roku życia został leaderem stronnictwa i wygłaszał namiętne mowy przeciwko monarchiom. W gabinecie socjalistycznym otrzymał portfel ministra poczty. Boytel dużo podróżował i został zaliczony do święty księcia Walji, gdy ten udawał się do Afryki.

O zakładzie pomiędzy nim, a następcą tronu wiedział cały szereg osób i oczekano tylko odpowiedniej sposobności.

W kilka dni potem na dworzec w Pittburgu przywieziono świeżo złapanego młodego lwa, który miał być przetransportowany do Anglii, do cyrku londyńskiego. Postanowiono wyzyskać sytuację — otworzono klatkę i Boytel śmiało równym krokiem podszedł do klatki pustyni. Lew, malkarmiony poprzednio, a więc zapewne w doskonałym humorze, przyjął nader laskawie śmiałego przybysza, pozwolił mu się zdłżyć, poklepać po grzywie i zabawić w klatce tak długo, jak tego sobie życzył.

Aż pocięciu fotografów utrwaliło ten niebezpieczny moment na kliszach swych aparatów.

Następnie, pożegnawszy serdecznie lwa, który się nawet nie potruszył, minister tak samo spokojnie opuścił jego klatkę.

— Przegrałem więc zakład — zawyrokował obecny przy tej scenie książę.

— Oczywiście — zaśmiał się Boytel — i proszę o moją wygraną o 5 funtów szterlingów.

Młody książę począł wywracać kieszenie i okazało się, że... nie posiada przy sobie żadnej sumy. Musiał pożyczyć ją od swego adjutanta.

Katastrofa na dworcu paryskim.

Paryż. (PAT.) 28 bm. Pociąg pośpieszny Bazyliak—Paryż wjeżdżając na dworzec kolejowy wschodni w Paryżu wpadł na stojącą na stacji lokomotywę. Na skutek katastrofy 21 osób odniosło rany, przyczem dwie osoby ciężkie.

— o : o —

PROGRAM NOWEGO SEZONU W WARSZ. TEATRACH MIEJSKICH.

Prace przygotowawcze zarówno generalnej dyrekcji jak i dyrektorów teatrów Wielkiego (Emil Myciński), Narodowego (Kazimierz Kamiński), Letniego (Emil Chaberski) i im. Bogusławskiego (Aleksander Zelwerowicz), świadczą, że życie teatralne stolicy wkrocza pod znak wielkich ambicji artystycznych. Śmiało nrec można, że tak wspaniałym planem „kampanji“ teatralnej, nie może się poszczycić żadna ze stolic europejskich.

Przytoczamy najważniejsze tylko zamiary repertuarowe. W Operze po raz pierwszy: „Król Roger“ Szymanowskiego, „Jakób Lutnista“ Opieńskiego, balet „Lalita“ Wieniawskiego, „Borys Godunow“ Musogonskiego. Ze wznowień: „Zmierzch Bogów“ Wagnera, „Prook“ Meyerbera i in.

W teatrze Narodowym: po raz pierwszy: dwie sztuki, nagrodzone na konkursie teatrów miejskich: „Hetman Żółkiewski“ Kazimierza Brodzkiego, (premierą tej sztuki będzie zarazem uroczystym jubileuszem 50-letniej pracy scenicznej Ludwika Solskiego) i „Agne“ Eryka Erbena, nadto „Zeglarz“ Szaniawskiego, „Tajemnica miłości“ Katerwy, „Rok 1871“ Nowaczyńskiego, „Lampka oliwna“ Zegadłowicza. — Z dzieł obcych: „Don Carlos“ Schillera, „Tymon Ateńczyk“ Szekspira. Ponadto wznowienie dzieł Mickiewicza, Słowackiego, Wyspiańskiego.

Teatr Letni będzie dawał rzeczy komedjowe zrywając z tradycją fars. — Wystawione będą po raz pierwszy: „Rycerz“ Fijałkowskiego, „Pan Minister“ Krzywoszewskiego, „Polityka i miłość“ Rączkowskiego. Z obcych: komedja Szekspira, Gerald'ego, Sobarnaack'a, Tristan Bernard'a, Caillavetta i Fleursa. W teatrze im. W. Bogusławskiego: „Wanda“ Norwida, „Achilleis“ Wyspiańskiego, „Bazyliśsa“ Miońskiego, „Róża“ Żeromskiego, zaś z arcydzieł obcych utwory Maeterlincka, Bjernsona, Strindberga, Kleista, O'Neill'a i innych. Repertuar taki podniesie niewątpliwie poziom naszej kultury teatralnej.

— o : o —

ANTYPAŃSTWOWE STANOWISKO FIRM.

Warszawa. (Tel. wł.) 28 bm. Akcja rządu polskiego w zatargu gospodarczym między Polską a Niemcami może być wówczas jedynie owocna, kiedy zyska poparcie społeczeństwa. Tymczasem fabryka opon gumowych Fulda w Essen-Nassau wysłała w czwartek br. transport opon samochodowych przeznaczonych dla firm polskich akcyjnego tow. Gazolin w Drohobyczu i tow. akc. Browar we Lwowie.

Wynoby te wysłano za pośrednictwem firm czeskich i austriackich, ale ich pochodzenie niemieckie nie mogło pozostać tajemnicą.

— o : o —

PRZESILENIE GABINETOWE W PORTUGALJI.

Przesilenie gabinetowe w Portugalji trwa nadal. Dotychczas żadna z osobistości politycznych nie chce się podjąć stworzenia nowego gabinetu. Prezydent powierzył wczoraj tą misję b. ministrowi spraw zagranicznych Pedro Martins.

Tragiczne odyseje dwóch Polaków.

Ryga. (Tel. wł.) Donoszą z Helsingforsu o sensacyjnej ucieczce dwóch oficerów armii carskiej i dwóch Polaków ze strasznej katorgi w klasztorze Sołowickim. Jeden z oficerów służył w lejbgwardji, drugi w pułkach kozackich. Polacy są obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej. Więźniowie znaleźli się na robotach w olbrzymich lasach pod strażą dwóch żołnierzy sowieckich.

Oficerowie zabili żołnierzy, zabrali im broń i uciekli w głąb lasów, ku granicy fińskiej.

W lasach tułali się przez 35 dni, w czasie których

Nowy dyrektor teatrów lwowskich.

Lwów. (Tel. wł.) Wczoraj o godz. 12.30 odbyło się posiedzenie miejskiej Komisji teatralnej w sprawie nominacji nowego dyrektora. Ponieważ p. Józef Sosnowski kandydaturę swą cofnął, uważając, że uchwała przez Radę miejską nowa organizacja teatrów nie daje mu pola do wyteźnionej, twórczej pracy, Prezydent Magistratu przedstawił dwu kandydatów, a mianowicie, 1) p. Henryka Barwińskiego, 2) p. Franciszka Rychłowskiego. Nad kandydaturami temi nie dyskutowano, gdyż sprawa była obszernie omówio-

prawie nie wie jedli. Nareszcie dotarli do granicy fińskiej. Tu spotkała ich przykra niespodzianka. Napotkali zagrodę włościanina fińskiego, który nie chciał dać im pożywienia.

Zbiegowie zatem użyli siły. Wieśniak dał znać policji, która ich aresztowała. Obecnie instytucje zajmują się emigrantami w Finlandji zbierają składkę, aby zapłacić odszkodowanie włościaninowi, który żąda 1000 mk. fińskich, aby uwolnić zbiegów z więzienia.

na na poufnym posiedzeniu piątkowym. Radny p. Włodzimierz zgłosił wniosek zaproponowania Radzie miejskiej nominacji p. Barwińskiego. Wniosek ten przeszedł większością głosów.

P. Barwińskiemu ma być dodany kierownik literacki, na którego upatrzony jest p. Józef Jedlicz, znany poeta, krytyk i znawca teatru. P. Barwińskiemu kierownictwo teatru będzie powierzono tylko na jeden rok, tj. 1925—26.

Ohydna profanacja trupów w krematorium.

Berlin. (PAT.) Dzienniki donoszą z Gdańska, że w krematorium na przedmieściu Drezna Tolckewitz, funkcjonarjusz tego krematorium wyjmowali zmarłym zęby i plomby złote z ust i sprzedawali je. Obdzierali zmarłych z ubrań, oraz do trumien wkładali po

dwoje zwłok, a zaoszczędzone trumny sprzedawali.

Dyrekcja policji w Dreźnie komunikuje, że akta urzędu kryminalnego w tych sprawach zostały już oddane do prokuraturji.

Tajemnica zamku.

Z Paryża donoszą, iż policja tamtejsza została zaalarmowana listem anonimowym, oskarżającym pisarza Solera, iż więzi on w swym zamku żonę w warunkach ohydnych.

Sledztwo policyjne wykazało, że oskarżenia anonimowe bynajmniej nie miały się z prawdą. Soler zamieszkuje wspaniały zamek, należący do jego żony. Ludność okoliczna często słyszała z zamku wołania o pomoc. Policja stwierdziła, że wszystkie wejścia do zamku zamknięte były łańcuchami, oraz, że pani Soler trzymana była w maleńkim pokoju, którego nie wolno jej było opuszczać.

Była ona żywiona wyłącznie jajami i mlekiem i to w sposób tak niewystarczający, że policja wkraczając otarzała wrażenie, iż patrzy na szkielet ludzki. Trzeba też było panią Soler umieścić natychmiast

w szpitalu.

Nieszczęśliwa ta opowiedziała następnie policji, że wyszła zamaż przed 25 laty i z powodu tego małżeństwa poróżniła się ze swoją rodziną.

Soler zmusił ją do podpisania testamentu, zapisującego mu wszystkie posiadłości żony. Sledztwo wykazało dalej, iż Soler trzymał żonę pod strażą p. de la Blanche. I stwierdzono jeszcze ponadto, że Soler wwezwiał przed pewnym czasem trzech lekarzy, oświadczając im, iż żona jego jest chora umysłowo. Lekarze zbadali żonę, ale orzekli, że jest ona wprawdzie bardzo wyczerpana nerwowo, ale umysłowo jest zdrowa.

Na razie Soler i p. de la Blanche pozostają na wolności, ale wytoczono im proces o pozbawienie wolności p. Soler, przy pomocy gwałtu.

Wiadomości telegraficzne.

PRZED UTWORZENIEM OGÓLNO-POLSKIEGO SYNDYKATU ŻELAZNEGO. 24 b. m. odbył się w lokalu Górnoląskiego Związku górniczo-hutniczego, zjazd przedstawicieli hut górnoląskich z delegatami Związku polskich hut żelaznych, celem dalszych rokowań nad utworzeniem ogólnopolskiego Syndykatu żelaznego. Nie brały udziału w zjeździe ani Huta Bankowa, która nie należy do związku, ani też pozostający w związku zarząd huty Baildona i Silezji. Jak się dowiadujemy w czasie ostatniego posiedzenia

między związkami hut polskich, a hutami górnoląskimi pertraktacje uczyniły poważny krok naprzód. Następne posiedzenie odbędzie się 31 b. m. w Warszawie i przypuszczalnie obrady doprowadzą wówczas do ostatecznego załatwienia sprawy utworzenia syndykatu.

WIWISEKCJA W SZKOŁACH. Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia (Publicznego) w związku ze wzajemkami, jakie się ukazały w dziennikach o rzekomo dokonywanych w szkołach średnich nieodpowiednich ćwiczeniach biologicznych (w wiewsekcjach), rozkołtwiek nie stwierdziło, aby wypadki wiewsekcji zdarzyły się. Wydało okólnik, który ukaże się w najbliższym numerze „Dziennika Urzędowego”. W okólniku tym Ministerstwo przypomina nauczycielom przyrodznawstwa, aby zwracali prze-

JAN PIETRZYCKI.

Kolorowe wędrówki.

Wrażenia i notatki.

23)

Po narcyzach, które w piruetach opuściły scenę, wymurzają się z zielonych głębin syreny, osnuwając podją pajęczynami szafirowych sieci, same w zielonawo muśliny przybrane, z rozpuszczonemi, złotemi warokozami. Za syrenami wkraczają gromady nimf, splecionych korami drzewnemi, wachlarzami paproci, pióropuszcami leśnych powojów, na głowie i ramionach mając mehy brodatych, starych drzew.

Rozpoczyna się ogólny balet. Muzyka imituje szum dzew, to znów plusk fal, a złudzenie podnosi kołyszące w oddali jezioro, pianą srebrną, bijące o kamienne złomy wylurzeża.

Do tańczących przyłącza się grupa małych chłopiąt i dziewczyniek w strojach dawnych szwajcarskich fermerów. Chłopcy mają jaskrawe, zielone kamizelki, fraki brumatinne i żółte cylindry ze słomy, dziewczątka ubrane w długie białe suknie, czarne kaptury, fartuchy i rękawiczki.

Na tem kończy się widowisko. Tymczasem ulice Montreux zapelnily tłumy. Korsa i aleje wysypiano żwirem i polano wodą. Środkiem głównej ulicy prowadzą ogromnego, białego słonia. Na głowie ma narcyzową koronę, na uszach gałęzie narcyzów, a trąbę spowitą w sznury z białego kwiecica.

Za słoniem toczy się szereg powozów, wszystkie ubrane w narcyzy, każdy o tle innego koloru. Na jednym splocie białych kwiatów, ułożone girlandach na materji pomsowej, inny szafirowy,

inny znów złoty, zielony, fioletowy.

Osoby, jadące w powozach i tłumy uliczne poczynają brać gwałtowny udział w walce kwiatowej. Formalny deszcz narcyzów zasypuje ulice. Rzucają kwiaty z powozów, z okien, z balkonów, nawet z dachów.

Handlarze kwiatów nie mogą nastarczyć towaru, pomimo, że całą niemal karawaną ciągną za ich ruchomemi kramami osy z wózkami, pełnemi narcyzów. Zawartość wózków znika niemal w okamgnieniu, lecz po chwili zajeżdżają znów wozy z mnóstwem świeżego kwiecica.

Korso i walka narcyzami trwają do zachodu, o którym przeciągły głos syreny okrętowej w przystani oznajmia, że dzień świąteczny dobiegł końca.

Dziwną jest, doprawdy, polska obojętność dla pamiątek polskich na obczyźnie.

W wędrówkach po Włoszech i Szwajcaryi, tych dwóch krajach, w których tyle wspomnień rozsiała przeszłość Polski, gdzie w szczybach murów poczerniałych i patyną melu pokrytych, rumieni się nieraz krew polska, nieraz imię Polaka szczerym klejnotem polska — na każdym niemal kroku spotykamy brak zainteresowania i pietyzmu — powiedzmy szczerze — choćby dla siebie samych.

Nieklamane uznanie należy się pod tym względem Anglikom. Z jakim nabożeństwem szukają wspomnień o Byronie w Wenecji — w jakim uwielbieniu i dumie dążą w Rzymie na ów niewielki cmentarzyk przy ulicy della Marmorata, gdzie u stóp piramidy Cestjusa spoczyły prochy Shelleya i Keatsa. Widywałem tam nieraz zimnych na pozór synów Albionu, gdy rozrzewnieni stawali przed płytami mogiłnemi swych poetów.

dewszystkiem uwagę na hodowle zwierząt w winiarjach, nie stosowali ćwiczeń dyscyplinnych w gimnazjum niższem, a w gimnazjum wyższem wybierali tylko te ćwiczenia, które nie wymagają wiewsekcji, lub zabijania zwierząt w oczach młodzieży.

KORFANTY POPIERA INTERESY NIEMIECKIE. „Rzeczpospolita“ podaje obszernie streszczenie artykułu „Katowitzer Ztg.“, która donosiła o rzekomych nadużyciach po placówkach polskich zagranicą w N. Jorku, w Lipsku, w Hamburgu i w Wroclawiu, w Berlinie oraz w Monachium. Ten sam dziennik donosi o rzekomych nieporządkach z udzielaniem remuneracji urzędnikom ministerstwa skarbu i spraw wewnętrznych. Wobec tego „Rzeczpospolita“ zapytuje się, dlaczego nie było urzędowego dementu? i domaga się wyjaśnień.

PRZED MIEJSKIMI WYBORAMI W POZNAŃSKIM. „Kurier Poznański“ donosi, że w najbliższych dniach zostanie utworzony jeden ogólny komitet obywatelski do przeprowadzenia wyborów do rad miejskich w b. dzielnicy pruskiej. W ten sposób uzgodniono i zjednoczono akcję przygotowawczą do wyborów pod hasłem utrzymania dotychczasowej wzorowej gospodarki miasta.

PROGRAM POBYTU SOKOŁÓW POLSKICH Z AMERYKI W POZNANIU. Zawiązał się w Poznaniu komitet przyjęcia Sokołów z Ameryki. Sokoli przybędą do Poznania 1 sierpnia i zabawią trzy dni. Dnia 2 sierpnia odbędzie się zlot okręgowy sokołów polskich. Tego samego dnia odbędzie się akademja, a po południu ćwiczenia zbiorowe. Dnia 3 sierpnia wieczorem Sokoli wyjadą do Częstochowy i innych miast Polski.

DLUGI FRANCUSKIE. Wczoraj wyjechała do Londynu komisja francuska dla omówienia sprawy długów międzyaljanckich. Przypuszczalnie jeszcze w ciągu tego tygodnia rokowania nad uregulowaniem długu wobec Anglii dojdą do tego stadium, że w początku następnego tygodnia uda się do Londynu minister skarbu Caillaux. Na czele komisji stoi jeden z wyższych urzędników ministerstwa skarbu.

PLYTY „NIEZNANEGO ŻOŁNIERZA“ NA GÓRNYM ŚLĄSKU. W nocy z soboty na niedzielę nieznanemu żołnierzowi na rynku w Katowicach, wielką płytę marmurową, ku czci „Niezananego Żołnierza“, poległego w bohaterstwie walcach za ojczyznę. Dziś od samego rana stowarzyszenia polskie składają na płytę wieńce. Na miejscu, na którym złożono płytę, policja postawiła straż honorową. O godz. 1-szej popołudniu przedstawiciele władz państwowych i wojskowych oraz przedstawiciele miasta z prezydentem na czele, złożyli hołd Niezananemu Żołnierzowi. W podniosłych słowach przemówił prezydent miasta Dombek, wskazując na doniosłe znaczenie tego czynu patriotycznego, który zwłaszcza na krzesach, gdzie Niemcy stale nie chcą się pogodzić z obecnym stanem rzeczy, niewątpliwie przyczyni się do pobudzenia jeszcze większej miłości ojczyzny, do naśladowania nieznanego bohatera, sławą okrytej armji polskiej. Prezydent miasta zakończył mowę okrzykiem na cześć Rzeczypospolitej Polskiej i polskiej armji. Po tem przemówieniu wojsko sprezentowało broń, przy dźwiękach hymnu narodowego. Następnie wojsko objęło straż honorową przy płycie, poczem odbyła się defilada.

W nocy z soboty na niedzielę złożono również w Królewskiej Hucie na rynku, płytę z napisem „Niezananemu Żołnierzowi“ poległemu w r. 1918—1920. Ofiarodawca nieznanym. Przed płytą stanęła zaraz warta honorowa 75 p. p., a od południa związki i organizacje składały wieńce.

Kto zwiedzał przed wojną zbiory polskie w Rapperswilu? Przedewszystkiem Szwajcarzy wszystkich trzech narodowości. A publiczność polska? Tej liczba nie odpowiadała w żadnym razie zainteresowaniu, jakie Rapperswil budzić powinien — jakkolwiek Polacy zapewniali co roku tak licznie szwajcarskie uzdrowiska.

Rapperswil i jego „polski“ zamek! Jakimże głosem dziwnym mówi do dusz naszych wnętrze tych murów starych, wrosłych basztami we wzgórza, weinające się w szmaragd zurychskiego jeziora, spoglądające na sieć biegnących w dole uliczek średniowiecznego miasta, na Alp srebrnych pasmo z białym Glemiszem na przedzie i romantyczną przełęczą Etzel ze starą towianczyków kaplicą.

Kamienne cokoły porosły mchem rdzawym, wykusze i blanki osnuły się gęstem listowiem bluszczów, na warownym dziedzińcu nisza w podziemiu baszty ukryła serce Kościuszki — przed nią kolumna barska, a u jej szczytu zrywający się do lotu orzeł.

Rapperswil! Jeden z prawdziwych, rzetelnych dorobków naszej politycznej emigracji. Pamiątki, portrety historyczne, akta, mundury, postrzępione sztandary i porzuciwale pałasze, rzeźby, kubki i koszyki, robione przez więźniów stanu, sybiraków i tułaczy.

Niby to nic, a tyle mówiące: i te statuetki, palone w glinie przez księdza, zagnanego na Sybir i ten medaljon z chleba, lepiony przez więźnia cytadeli warszawskiej.

Taki święty relikwiarz, podany czci i sercu, przedziwne, może nie na miarę twórczości i geniuszu, lecz w blasku gorącego uczucia wyhodowane mauzoleum Polski walczącej i jej cierpień.

(C. B. N.)

KRONIKA.

LIPIEC

29

Środa

Dzisiaj 29 Marcy p. Olawa
jutro 30 Abdona m. RufinaWschód słońca o g. 4 m.
27. Zachód o g. 7 m. 09.
Długość dnia g. 15 m. 42.
Przybyło godz. 2 m. 58.
Wschód księżyca o g. 8 m.
43. r. Zach. o g. 10 m. 31 w.

o : o

TEATR IM. SŁOWACKIEGO.

Środa: „Carmen“.

Czwartek: „Faust“.

REPERTUAR TEATRU „BAGATELA“.

Środa: „Dybuk“.

o o o

REPERTUARY KIN KRAKOWSKICH:

NOWOŚCI: „Katusza Masłowa“; erotyczny film. Bohaterką tego obrazu jest Lya Mara.**PROMIEN:** „Rajski ptak“; dramat z salonów i spelunek Paryża w 8 aktach. W głównej roli Gloria Swanson.**REDUTA:** „Miasto rozkoszy“; najbardziej sensacyjny i erotyczny film najnowszej produkcji z hulaszczego życia Paryża w 9 aktach.**UCIECHA:** Program rozmaitości: 1. „Kto chce mieć żonę musi...“; tragifarsa w 6 aktach. 2. „Strzeżcie się dziewczęta“; znakomita farsa z udziałem mesoawnych zwiastów. 3. „Głowa do góry“; komedia amerykańska. 4. „Akrobata wśród samolotów“; film dokumentalny.**WANDA:** Z powodu robót adaptacyjnych Kinoteatr zamknięty.**WARSZAWIA:** „Apasz i pensjonarka“ (Wyspa bez). Tytułowe role odgrywają: Lya de Putti i Paweł Wegener. Obraz tylko dla dorosłych.

o o o

Zmarli.

Józef Jarosz Rychter, redaktor „Głosu Publicznego“, zmarł 26 lipca w 65 roku życia. Pogrzeb dziś 29 lipca o godz. 2 i pół popoł. z kaplicy cmentarnej.**Antonina John**, wdowa po kupcu, zmarła 27 lipca w 72 roku życia. Pogrzeb dziś 29 lipca o godz. 5 popoł. z kaplicy cmentarnej.**Walentyn Dudek**, majster murarski, oby. i b. radny m. Krakowa, zmarł 27 lipca w 86 roku życia. Pogrzeb dziś 29 lipca o godz. 9 rano z domu żaby przy ul. Tadeusza Kościuszki 1. 44.**Jadwiga z Bzowskich Kamocka**, ur. 1843, zmarła w Droginie 25 lipca br.

o o o

Dyżury antek.

Środa 29 lipca:

Apteka pod Złotym Słoniem, Głowińska 22. — Apteka pod Złotym Lwem, Długa 4. — Apteka w Nowej Wsi, Kazimierska W. 31. — Apteka pod Trzema Gwiazdami, Rakowińska 12.

o : o

Przyjechali do Krakowa.

w dniu 28 lipca:

Grand Hotel: Hr. Stanisław Klomkowski — Bojanów; Władysław Loboda — Poznań; Dr Leon Czeszer — Warszawa; Władysław Aspis — Włocławek; Janina Lepkowska — Włocławek; Matylda Kowalska — Warszawa; Wład. Wundellich — Warszawa; Ludomir Rackiewicz — Lublin; Wiktor Szulczewski — Staszec; Rudolf Klamper — Wiedeń.**Hotel Saski:** Baruch Dzielmann — Wiedeń; Józef Hauser — Wiedeń; Julia Milich — Wiedeń; Salomon Weisbluth — Mor. Ostrowa; Maria Kamińska — Warszawa; Leonard Chwałabóg — Bolęciny; Wład. Biencowski — Staszec; Roman Panewicz — Chybińsko; Franc. Przybicki — Poznań.

o o o

PROGRAM POBYTU POLONJI AMERYKAŃSKIEJ W WOJEWÓDZTWIE KRAKOWSKIM.

Jak donosiliśmy, w sobotę 1 sierpnia br. przybędzie do Gdyni wycieczka Sokolów i Sokolice polskich z Ameryki w liczbie 250 osób oraz 150 osób z tamtejszej Polonji (razem osób 400). Wycieczkę prowadzą: prezes sokołowej Związku amerykańskiego dr Teofil Starzyński oraz naczelnik Związku Sokolów p. Gawlak. Nasi rodacy wyjadą z Gdyni 1 bm. przez Gdańsk, Bydgoszcz, Toruń, Innowrocław, Gniezno, Poznań, Częstochowę i Katowice do Krakowa, gdzie staną 6 sierpnia o godz. 7.43 wieczór. Na dworcu kolejowym powitają ich reprezentanci władz cywilnych, rządowych, autonomicznych i wojskowych, Komitet przyjęcia, kompanja honorowa Sokola krakowskiego z orkiestrą pracowników kolejowych, delegacje rozmaitych stowarzyszeń i organizacji oraz mieszkańcy Krakowa.

Po powitalnym przemówieniu reprezentanta miasta goście udadzą się pochodem w otoczeniu plutonu Sokola krakowskiego pod pomnik granwaldzki celem oddania cześć i hołdu bohaterowi z pod Grunwaldu, poczem u płyty „Niezanego Żołnierza“ złożą wieniec imieniem Polonji amerykańskiej. Pod pomnikiem wygłosi przemówienie prezydent T. S. J. Stąd goście udadzą się ulicą Basztową, Lubiec i Rakowińską do Domu wycieczkowego w Zakładzie Lubomirskich, gdzie zamieszają.

Następnego dnia, tj. w piątek 7 sierpnia wycieczka zwiedzi grupami zabytki Krakowa pod przewodnictwem 30 delegatów Sokola; w programie jest również złożenie wienca na trumnie Kościuszki na Wawelu, oraz zwiedzenie mogiły Kościuszki. Po wspólnym obiedzie w restauracji Udziałowej przy pl. Szece pańskim o godz. 4 popoł. goście wędrują na boisko sportowe Wisła, a w razie niepogody do gmachu

Grubiaństwo wyższego oficera w D. O. K. w Krakowie.

Swojego czasu donosiliśmy w „Goncu Krakowskim“ i „Goncu Wieczornym“ o nietaktownym zachowaniu się ppłk. Sz. z D. O. K. Nr. V. w Krakowie wobec por. inwalidy D. w wstribulu teatru „Bagatela“. Fakt ten podaliśmy wówczas do publicznej wiadomości dlatego, że dziennik nasz stoi na straży honoru i powagi Armji Rzeczypospolitej i każde uchybienie, czy też zbrodnia nawet dokonana przez żołnierza polskiego, wytyka jedynie dla wykorzystania zgubnej dla rozwoju stanu wojskowego naleciałości z obcych szeregow.

Niestety zmuszeni jesteśmy znowu zanotować smutny fakt, dowodzący, że przecie jeszcze znajdują się u nas wyżsi, a nieodpowiedni oficerowie na odpowiedzialnych i poważnych stanowiskach. Do takich należy p. mjr. Mirhardt-Milowski, zajmujący w D. O. K. Nr. V. w Krakowie wysokie stanowisko, mimo, że nie jest Polakiem i jako Czech przeszedł z armji zabarowej austriackiej do Armji Polskiej. Krąży nadto pogłoski, że p. M. jest neofita i chce się „spolszczyć“ zmieniając nazwisko swe z „Mirhardt“ na „Milowski“.

Wszystko to jednak głupstwo. Pan podpułkownik Sz. za swoje niegrzeczne zachowanie się w teatrze ma dochodzenia dyscyplinarne i poszedł na „urlop“. Natomiast p. Mirhardt, będąc niewowo-chorym i bawiąc więcej na urlopiach zdrowotnych, niż w służbie, nieodpowiednio zachowuje się wobec przyjmowanych przezeń ston.

Oto dnia 20 b. m. przyjął u siebie p. mjr. Mirhardt, jednego z tutejszych, znanych i poważnych adwokatów w sposób skandaliczny i nietaktowny, krzyżując nań, jak na dziedzińcu koszarowym, wobec czego adwokat ten zmuszony był udać się do Szefa Sztabu

D. O. K. Nr. V. z zażaleniem. Szef Sztabu D. O. K. Kraków przyjął adwokata bardzo grzecznie i usprawiedliwił majora M. tem, że jest nerwowo chory i dopiero co wrócił z 8-ty miesięcznego urlopu.

Dziwną jednak jest rzeczą, że w podobny sposób zachowuje się p. major M. wobec wszystkich prawie stron, lecz żadna z nich nie miała dotychczas odwagi się zaliczyć.

Wiadomo nam, że tacy panowie — jak już zresztą przekonaliśmy się w wielu wypadkach — są szkodliwi dla armji, i wywołują tak niepożądaną przepaść między wojskiem a resztą ludności.

Zapytajmy p. Gen. Kulińskiego, czy w całym D. O. K. Kraków niema dla p. M. innego miejsca, na którym nie miałby sposobności być tak dokładnie poinformowanym w sprawach mob. i innych bardzo ważnych sprawach..... a wreszcie nauczył się być grzecznym! Czy nie byłaby odpowiedniejszą służba linjowa dla p. M. służącego w Armji Polskiej? Wreszcie czy stanowiska tego nie mógłby zająć oficer sztabowy rdzenny Polak, który walczył dla Polski?, a który z pewnością wykonywałby swe czynności lepiej i dokładniej od tego pana, który więcej na urlopiach przebywa, niż w służbie, a za to mu się płaci i na koszt wojska wyjeżdża do kąpiel — niszcząc Skarb Państwa.

Spodzimy, że p. Gen. Kuliński znany nam z energii i służbiowości nie zniechęci tego, by obok niego i z nim urzędował taki człowiek, i pójdzie za głosem opinji, znajdując dla pana majora Mirhardta-Milowskiego odpowiedniejsze stanowisko..... względnie postara się dlań o stały stan spoczynku, jużto dla oszczędzenia swoich i jego narządów.

Zdziczenie rybaka.

Dnia 26 bm. o godz. 8 wieczorem, majątek ziemski Grzegorzewice pod Zyrardowem, był widownią mordstwa dokonanego na osobie p. St. Majewskiego.

W dniu tym 82-letni Stanisław Majewski właściciel majątku Słubice, graniczącego z Grzegorzewicami, po skończonej pracy w towarzystwie brata swego Tadeusza Majewskiego i Mieczysława Szymaniaka, oraz pp. Haliny Szymaniak i Olgi Bojakowskiej udali się do kąpeli do stawu w majątku Grzegorzewice.

Majewski miał pozwolenie od p. Z. Kusel właściciela majątku na polowanie i łowienie ryb w tym stawie.

Gdy całe towarzystwo zażywało kąpeli, zjawił się 21-letni Stanisław Śniegocki, pomocnik rybaka, który w brutalny sposób zaczął wynysłać krzyżując: „wylazie z wody, kto pozwolił się kąpać“. A gdy p. Majewski oznajmił, iż ma pozwolenie od właściciela

majątku, rybak krzyżując „wydazi“ dał strzali z rewolwem do kąpiących się. Kula młogo nie trafiła. Gdy Majewski wyskoczył z wody, by powstrzymać napastnika, ten po raz drugi strzelił, trafiając Majewskiego w okolice serca.

Pomimo bólu p. Majewski schwył Śniegockiego, w czasie szamotania się na grobli obydwoj wpadli do wody. Śniegocki zdrów wyskoczył momentalnie, Majewskiego wyniesiono na wpół omdlałego z powodu upływu krwi. Po przewiezieniu go do pobliskiej wsi Piętki Słubińskie w pół godziny zakończył życie.

Zawiadomiony o zbrodni komendant posterunku policji w Mszczonowie p. Jan Pływaczewski, wzięszy sobie do pomocy starsz. poster. Stefana Branickiego ujęł Śniegockiego i osadził w areszcie w Mszczonowie.

Dzisiaj odbędzie się sekcja zwłok Majewskiego.

Wstrząsająca katastrofa automobilowa.

Warszawa. (Tel. wł.) Pod Tarnowskimi Górami motocykl, jadący w szybkim pedzie najechał na automobil, w którym znajdowało się pięć osób. Skutek zderzenia był straszny, z motocyklu pozostały poł-

mane części, lecz jadący na nim nie zginął, natomiast wszyscy jadący autem, wskutek odniesionych ran zmarli w szpitalu. Jadący motocyklem nie zauważył auta, gdyż jechał otoczony chmurą kurzu.

łączą nas z Polonją amerykańską.

W drodze do Zakopanego na znaczniejszych stacjach będą ich witać miejscowe władze, drużyny sokole oraz ludność.

Przez cały czas pobytu w Polsce będą towarzyszyć naszym rodakom z morza z ramienia ogólnego Komitetu wykonawczego w Warszawie sekretarz gen. inż. Maksys oraz członek Komitetu p. Sieciński.

Komitet wykonawczy postanowił sporządzić z całej podróży naszych gości po Polsce zdjęcia filmowe i fotograficzne i w tym celu przybędą z wycieczką dwa operatorzy filmowi.

POGRZEB S. P. ANIELI KOLMAN, tragicznie zmarłej artystki teatru „Bagatela“ odbył się we wtorek o godz. 4 popoł. z kaplicy cmentarnej przy niezwykle licznym współudziale publiczności, w której reprezentowane były wszystkie sfery oraz artystów krakowskich teatrów. Przy wyprowadzeniu zwłok zabrzmiał chór męski pieśnią „Beati mortui“ pod batutą prof. Garbusińskiego. Nad mogiłą pożegnał zwłoki p. Fr. Wysocki, reżyser teatru „Bagatela“, dłuższą przemową, w której zaznaczył, iż Zmarła pozostawiając talentu, cieszyła się w najszerszych kołach Krakowa wielką sympatją i estymą, jako osoba uczynna, życzliwie do ludzi się odnosząca a oddana całą duszą ukochanej sztuce. — Po nim pożegnał zwłoki krótką, serdeczną mową dyr. „Bagateli“ p. Stefan Turski. — Chór odśpiewał rzewną pieśń pogrzebową. Na trumnę padły grudki ziemi, która oby jej była lekka. stb.**NIEPRAWDZIVE WIADOMOŚCI.** W jednym z dzienników krakowskich pojawiła się wiadomość, jakoby Górnośląski Związek Górnio-Hutniczy pobierał na rzecz Związku haracz 40 gr. od tony, co razem czynić miało 9 milj. złotych rocznie. Wiadomość ta nie jest ścisłą. Na podstawie wiadomości uzyskanych w Związku informujemy, że członkowie jego nie płać wkładek od tony, lecz od każdego robotnika, a uzyskiwana z tego tytułu roczna kwota jest 20 razy mniejsza od podanej 9 milj. Ściągnięcie tych opłat ogłoszone jest w czasopiśmie Związku z lipca.

WOJEWÓDZTWO GNIEWA SIĘ NA „GONCA KRAKOWSKIEGO“. Wskutek naszego doniesienia, że p. wojewoda Kowalikowski mijającymi się z prawdą oświadczeniami wziął „na kawał“ p. ministra Rączkiewicza i wyforytował swego radcę p. Ostrowskiego na stanowisko komisarza rządu w Krakowie, czuje się p. wojewoda urażonym i gniewa się mocno na „Gonca Krakowskiego“.

Pierwszym objawem tego woziwódzkiego gniewu było zamknięcie wobec nas wiadomości, że p. wojewoda wyjechał po wpakowaniu p. Ostrowskiego na kark miastu na letnie wywoczy do Krynicy i powierzył zastępstwo naczelnikowi wydziału prezydyalnemu, p. Michałowi Rawskiemu.

Gniew p. Kowalikowskiego jest nam oczywiście najzupełniej obojętny i przechodzimy nad nim do porządku dziennego, — chodzi nam o inną rzecz: „Gonca Krakowskiego“ czyta codziennie w Krakowie i na prowincji kilkanaście tysięcy ludzi a z tych poważna liczba interesami swymi jest związana z województwem. Tych czytelników nie wolno bagatelizować i mają oni wszelkie prawo do tego, by wiedzieć, czy p. wojewoda Kowalikowski drepce teraz po deptaku w Krynicy, czy urzęduje przy ul. Basztowej. Komunikat o wyjeździe p. wojewody powinien być być wysłany do wszystkich pism w Krakowie a nie tylko do tych, które są syndykami interesów Kowalikowski-Ostrowski Co.

Powyższy fakt gniewu p. wojewody Kowalikowskiego podajemy p. Ministrowi spraw wewnętrznych do wiadomości z prośbą, by wglądał w stosunki w tut. województwie i pouczył p. Kowalikowskiego, że województwo nie jest prywatnym forwarkiem ani prywatną firmą p. Kowalikowskiego, tylko urzędem państwowym, które całe społeczeństwo podatkami utrzymuje dla swych celów przy życiu. Dziesięćty gniw p. wojewody Kowalikowskiego poniża autorytet i powagę urzędu i usprawiedliwia zupełnie krakowskie „bon mot“: — woziwództwo z Basztowej.

KRADZIEŻ UBRANIA. Edward Michałowski, zamieszkały przy ulicy Bocznej 2, doniósł, że w nocy z 24 na 25 bm. skradziono mu przez otwarte okno ubranie męskie, jasne, wartości 180 zł.

ARESZTOWANIE NOZOWCA. Aresztowano blacharza Józefa Włoszycynę, lat 22, zam. przy ulicy Mazowieckiej 14, za ciężkie uszkodzenie ciała Józefa Szczerby, któremu zadał nożem ranę w głowę.

WŁAMANIE DO PLEBANJI. W nocy z 24 na 25 bm. włamali się niewyśledzeni sprawcy przez wyjęcie szyby w oknie na plebanję w Sieprawiu, pow. Wieliczka, otwarli kasę ogniotrwałą, pozostawioną na niej kluczem, a następnie wyważyli drugie drzwi czki kasy, przy pomocy żelaznej osi od wozu i lemiera od pług; w kasie nie było żadnych pieniędzy, więc stamtąd nie nie skradli, natomiast skradli z mieszkania proboszcza dwie srebrne ampulki i kapę z łożka, ogólnej wartości 80 zł.

ZACHOROWAŃ ZAKAZNYCH zgłoszono w maju br. 171 (w kwietniu 72), z czego na chorych leczonych w szpitalu przypada 74 (33). Wśród ogółu chorych na choroby zakaźne, pochodziło z poza Krakowa 32 (11), a mianowicie: z gmin sąsiednich 4 (3), a z innych miejscowości 28 (8). Z chorób zakaźnych najczęściej przypada na odrę (69) i szkarlatynę (33).

ZNACZNA KRADZIEŻ W POCIĄGU. Adamowi Piotrowskiemu, handlarzowi nierogacizną z Kraśnika skradziono podczas jazdy pociągiem osobowym 27 bm. na przestrzemi Kraków—Wola Przedzińska ad Tarnów portfel z gotówką 3515 zł i świadectwem przemysłowem. Sprawca skorzystał z tego, że uszkodzony spał, rozciął mu kamizelkę i wyciągnął z kieszeni portfel z powyższą gotówką.

† **WALENTY DUDEK**, długoletni radca miejski z Półwisia Zwierzynieckiego, zmarł, przeżywszy 66 lat. Śp. Dudek piastował godność radcy miej. od chwili przyłączenia gmin podmiejskich do Krakowa, był szczerze oddany sprawom miejskim, odznaczał się czystością charakteru i rozumnym poglądem na rzeczy dotyczące miasta. Pozostawia po sobie jak najlepszą pamięć dobrego obywatela.

Z SALI SĄDOWEJ.

ZŁODZIEJ ZAPASOWY.

Niezwykle są tajemnice Ghetta! Na takim targowisku Kazmierza można zawsze wszystkiego dostać, zakupić wszystko, o czym tylko dusza zamarzy!

...Nawet — o czym i nie zamarzy...

Bo, mówi anegdota, że raz u wejścia do pewnego żydowskiego kramu stanął rozmazany jakiś szlachon i począł rozglądać się po sklepiku.

— Czego jasnie pan szuka? Może szcztotki? Jest doskonale tanie szcztotki! Może buciki? Jest i śliczne buciki! Może brzytwe? Jest doskonale, angielskie prawdziwe brzytwe...

— Wątpię!...

— Co, wątpię? Jest, jest i całkiem świeże wątpię? Szpilki, kimeran? Zważyte półkie ojbem, lajfi a bisel! prziniesz tu wątpię!

Tę to drogą powstała i owa dziwna w folklorze zagadka o „śledziu“, co jest żelony, wiszi na drzewie i szpiewa, i wiele, wiele innych żydowskich niemożliwości logicznych, nad którymi świat się zdumiewa.

Taką samą „niemożliwością“ jest fakt istnienia na krakowskim Kazmierzu — „złodzieja zapasowego“.

Jest nim „ślepy Dawid“, postać wśród krakowskiego Ghetta znana powszechnie. Stary żyd, ślepy, biedny, który — zdaje się — nigdy nikomu naprawdę nie ukradł, a jednak, za jakiegoś skromnego honora-

Nimfy pod Ząbkami.

Warszawa. (Tel. wł.) Wczoraj do szpitala Przem. Pańskiego na Pradze dostarczono 21-letniego młodzieńca, Józefa Szymańskiego, z zawodu tokarza, zamieszkałego przy ulicy Radzymińskiej 39, w stanie tak straszliwego pobicia, że na razie zwątpiono nawet w możliwość utrzymania ofiary przy życiu. Podjęte natychmiastowe zabiegi o tyle wzmocniły siły Szymańskiego, że choć z trudem, ale zdołał wyjaśnić okoliczności, które towarzyszyły doznaniu przez niego śmiertelnych obrażeń.

W towarzystwie kolegów, Leopolda i Eugenjusza Trojaków, Marjana Drajewskiego, Aleksandra Litwinowicza, Feliksa Żołądowskiego i Marjana Sławskiego — Szymański udał się na wycieczkę do miejscowości Ząbki. W pewnej chwili towarzystwo znalazło się w pobliżu jednej z licznych glinianek i postanowiło zażyć kąpieli.

Jak utrzymuje Sz., podczas gdy wszyscy byli już

w strojach adamowych, nagle zjawiło się kilka dziewcząt. Wszystkie zaczęły mierzwić się, oświadczając, że pragną kąpać się w tej samej co i mężczyźni gliniance.

Gdy mężczyźni zaczęli jakoby protestować, wówczas wynarziło się nagle z zarośli kilku mężczyzn, którzy stanawszy rzekomo w obronie kobiet, jeli wypędzać z terenu glinianek przygodnych wycieczkowiczów. Wszczęła się bójka; krzyki i złośliwości zwałyby wkrótce okolicznych mieszkańców. Rozpoczęła się formalna bitwa, w czasie której padły strzały rewolwerowe.

Na polu walki pozostał śmiertelnie ranny Szymański, którego też koledzy wkrótce potem przewieźli do szpitala.

Zawiadomiona o zajściu policja zarządziła dochodzenie celem wykrycia sprawców strzelaniny.

Pożar w kinoteatrze w Łodzi.

Łódź. (Tel. wł.) Wczoraj wieczorem o godz. 10 m. 15, podczas wyświetlania seansu w kinoteatrze „Casino“ w Łodzi wybuchł pożar. Ogień powstał w kabynie projekcyjnej i natrąwszy na nadzycząj podatny materiał, rozszerzał się z błyskawiczną szybkością. Na widowni zapalono natychmiast wszystkie światła. Jeden z członków dyrekcji kina, wszedł na estradę i zakomunikował publiczności, że w aparacie nastąpił poważny defekt, wobec czego przedstawienie nie może być dalej prowadzone. Publiczność w ten sposób nie dowiedziała się o wypadku i spo-

kojnie opuściła salę. W ten sposób uniknięto groźnej paniki, która mogłaby ogarnąć widzów. W tej samej chwili zajęchały przed kinem zaalarmowane telefonicznie 4 oddziały straży. Ogień jednak już był prawie ugaszony z ręcznymi „Minimalos“. Pożar nie wydosł się poza kabine. Spłonął jedynie cały film.

Na sali obecny był podczas wypadku p. komendant policji na m. Łódź, który ujął w swe ręce kierownictwo akcją ratunkową, wydając odpowiednie dyspozycje policji, która zdołała utrzymać wzorowy porządek, nie dopuszczając do żadnego zamieszania.

rum, gotów zawsze przyznać się przed władzami, że to on jest sprawcą dokonanej gdzieś kradzieży.

Ale, to kiepski interes! raz, że za mało za to płacą, zwłaszcza, gdy sędzia uwierzy i ślepy Dawid (dzie do kozy; a znów, dziś, sędziowie tak już dobrze wszyscy ślepego Dawida znają, że — choćby i na torę przysięgł, że ukradł, nie uwierzą! Toteż interes ślepego Dawida coraz bardziej podupada, bo żydki już niechęć ryzykować.

Jeden jeszcze tylko znalazł się głupi żydek, to ślepego Dawida zaryzykował i — stracił. A było to tak:

Do mieszkania Henryka Seiberta wszedł raz Józef Gross z interesem; a zastawszy w nim jakiegoś żydka, zagadnął go w sprawie interesu, pewny, że to ktoś z rodziny Seiberta.

A tymczasem, był to tylko Jonas Rosner, nalogowy złodziej.

I wtedy Jonas Rosner po raz pierwszy okazał się głupcem! Nie czując się na siłach do zagrania roli krewniaka Seiberta, czmychnął. Widząc to Józef Gross, oniemiał wprawdzie ze zdziwienia, ale mimo to puścił się za złodziejem w pogon.

Jemu wprawdzie złapać go się nie udało, ale udało się to wkrótce doskonale policji na podstawie podanego przez Grossa rysopisu złodzieja.

Sprawa poszła przed sąd...

— To źle! — pomyśleli wszyscy i porozumieł się, aby zamówić ślepego Dawida.

— Nu, nie męczyjcie przecie! Za pięć złotych to unukradł!

I ślepy Dawid stanął przed sędzią śledczym i powiedział, że to on okradł Seiberta.

Przywołał więc sędzia Józefa Grossa i pyta:

— Czy to ten ukradł?

— Nu! pewno że un!

Ale gdy przyszło do przysięgi na świętą torę, Józef Gross załamał się i wszystko wyznał.

Trybunał z przewodniczącym sso. dr. Kaczmarem i wotantami sso. dr. Münnichem i sso. dr. Wątozem wzięli jednak tę rzecz, w myśl wywodów prokuratora dra Hubla, surowo pod rozważę i wrzepili Jonasiowi Rosnerowi półtora roku ciężkiego więzienia.

Szkoda, że taki koniec! Bo czyż to nie nowella?... (ag)

Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO.

Carmen.

Operę w 4 aktach. Libretto Meilhac'a i Halévy'ego, podług powieści Prospera Mérimé, w przekładzie M. Kamińskiej. Muzyka Jenego Bizet'a.

Publiczność krakowska miała widocznie dobre przecucie, skoro wypełniła — po raz pierwszy w obecnym sezonie — widowńnię teatru im. Słowackiego, na wczorajszym przedstawieniu „Carmen“, jak wiadomo najchętniej może ze wszystkich oper, słuchanej. Przedstawienie to bowiem było pod każdym względem wystawione starannie a dobór sił śpiewaczkich, stanowiących jego ensemble, bardzo trafnie dobrany. Partję naczelną śpiewała p. Luczarska, którą w tym sezonie słyszymy po raz drugi. Jako wykonawczyni ulicznej bohaterki, umiała ją uczynić żywą oraz interesującą za pomocą gry ożywionej, od danej z rozmachem, dzięki środkom scenicznym — jakie w długoletniej praktyce zdobyła — podać tę postać **con brio** przy staranności opracowania wokalnego. Carmen p. Luczarskiej, dopóki bawi się jedynie życiem i miłością, jest efekowną, figurą nie o wielkim temperamencie, lecz pewnej pikanterji. Tem też „wzięła“ wczorajszą publiczność i sukces zdobyła.

Don Jose p. Gruszczyńskiego, którego słyszeliśmy dawniej, kilkakrotnie w tej partji — był jakby odświeżony i z nowa przemyślany a wysoce ujmujący. Postać, zewnętrznie biorąc, doskonała i nader trafna, miała ów poler i szlif dramatyczny wysokiej miary który widza-słuchacza fascynuje i przyniewala wszelkimi bogatymi środkami ekspresji dramatycznej, a ujmując specjalnym, sobie właściwym wdziękiem. Doskonale oddana — świeżo budząca się — namiętność ku zwodnicy, przeradzająca się w gorący szal w akcie drugim, miała, dzięki konsekwentnie stopniwanej grze, wyrazistą plastykę, mimo zaznaczenia jej nieprzejaskrawionymi środkami. Szerszych linii gry aktorskich i silnych, dochodzących do brutalności, barw, użył artysta dopiero tam, gdzie rozpasanie z zdrości i namiętności, dobiegało kresów wynacznienia psychicznego (koniec aktu III-go) i tam, gdzie cała potęga rozpetanej namiętności, duszy uzewnętrzniała się zamordowaniem ukochanej kobiety. Świetne ujęcie dramatyczne, uzupełniało równie świetne oświadczenie swemi środkami wokalnemi, których iście magnackie bogactwo, pozwoliło na użycie kolosalnej gamy kolorów dźwiękowych, rozwijającej się w całym oślepiającym blasku piękności, ujmujących kolorjami rozkosznego ciepła a fascynującą potęgą przyrodzonego piękna. Artysta rozitacza — szczególnie w końcowych scenach, gdzie umiejętnie szafuje bogactwem dźwięku — pełen grozy czar i zniwala słuchacza.

Świetlana pasté Micaeli, acz pod względem aktorskim i śpiewackim bez zarzutu, nie miała tej młodocianej słodyczy, jaką mieć powinna. Śpiewała ją p. Ortowska starannie, lecz nie jej to wina, że warunki jej, odpowiadają tej partji mniej niżeli np. p. Karwowskiej, która śpiewała Frasquittę tak pięknie pod względem wokalnym, lecz subtelną figurynką o wiośniwym, pełnym dziewczęcości wdzięku, nie pasowała na przyjaciółkę „takiej“ Carmen. Zamiana partji, byłaby i dla obu, doskonałych zresztą, śpiewaczek i dla całości przedstawienia wielce korzystną. Radzę to spróbować na najbliższej repyzie „Carmen“, która niewątpliwie będzie miała niebawem miejsce mimo zapowiedzi w komunikatach (a komunikaty są prawie zawsze nieścisłe), że piękna ta i lubiana opera, będzie dana raz tylko.

Doskonałą natomiast w typie zewnętrznym i wokalnym była p. Jarosłówna jako Mercedes.

Pp. Janowski jako Dancairo i Kowalski jako Remendado, byli świetnem uzupełnieniem kwartetu, który zaśpiewany gładko i czysto był jednym z najpiękniejszych momentów, starannego przedstawienia.

Na osobne wyróżnienie zasłużył p. Mossakowski jako doskonały typ Escamilla, dziarskiego i pełnego życiowej teźny torreadora. Zreżym w postawie i ruchu, o męskiem, sztywnem wzięciu się, a rubasznej elegancji, posiada sympatyczny i dzielny artysta poważne zasoby dźwiękowego bogactwa, którem uraczył słuchaczy w obfitej mierze. Dobre warunki techniczne i muzykalność widoczna z każdej trafnie ujętej frazy, przedstawiły p. Mossakowskiego jako silną poważną i wysoce obiecującą. — Zunię śpiewał pięknie krakowski basista p. Mazanek, śpiewak znany i ceniony dla swej muzykalności oraz staranności wykonu.

Balet w obu aktach (I i IV) nie pozostawiał już wiele do życzenia a młodociane i piękne tancerki warszawskie wyglądały ponętnie w barwnych kostjumkach hiszpańskich.

Operę, starannie wyreżyserowaną, szczególnie w użyciu obrazem mas, prowadził doświadczoną dionią znakomity kapelmistrz, umiejący wydobywać piękności partytury, dyr. A. Dołżycki.

Krynica.

Krynica, 26 lipca.

W ubiegłym tygodniu wywołało sensację w Krynicy, pojawienie się ostatniego numeru Karykatur, poświęconego Krynicy, który został w mig rozkupiony, gdyż każdy chciał się dowiedzieć jak go też Bieder przedstawił, względnie o ile nie jego, to znajomych. Musi się przyznać, że numer został bardzo dobrze i z wielką znajomością stosunków i stosunków miejscowych opracowany. Toteż redaktor Bieder widząc, że praca jego została należycie oceniona, zapowiedział wydanie następnego numeru poświęconego Krynicy i jej sprawom. Nie wszyscy są jednak z tej zapowiedzi zadowoleni. A niezadowolonych ludzi mamy obecnie w Krynicy wiele. Były deszcze, było źle, gdyż było i błoto, jest obecnie stała pogoda — jest też źle, ponieważ nasza piękna Krynica kąpie się w tumanach kurzu, może jednak Zarząd Zdrojowy lub Komisja zdrojowa zżemu zaradzi wydając odpowiednie zarządzenie skrapiania ulic wodą.

Wody w Krynicy przecież nie brak, z tego też założenia widocznie wyszedł referent Dyrekcji Kolejowej, wydający zarządzenie, przesłania urządzenia toalety z dworca kolejowego w Krynicy na wywiezasy letnie do Rabki, czy Chabówki. Przyjeżdżający na parę godzin do Krynicy może z korzyścią dla siebie po całonocnej podróży obmyć się w rzece, przyjemności tej w całej pełni użył p. Podworski z Krakowa, i który po tej rzece kąpiel doszedł do przekonania, że odnośny referent Dyrekcji Kolejowej wydał zupełnie dobre zarządzenie. Co jednak na to powie p. Minister kolei i Dyrekcja kolejowa, uważający, że toaleta na dworcu kolejowym w Krynicy jest potrzebna, a w szczególności w sezonie głównym.

A sezon II-gi t. ziw. główny w całej pełni, brak mieszkań toteż wybierającym się do Krynicy nie radzi przyjeżdżać, o ile nie mają zarezerwowanego i zadatkowanego mieszkania.

Korzystając z pięknej pogody i zjazdu gości, różne Komitety i organizacje urządzają festyny i zabawy na cele dobroczynne. Możeby jednak organizatorzy podawali do publicznej wiadomości zestawienia kasowe z urządzanych imprez, co jest wszędzie praktykowane.

W ostatnim tygodniu bawiła w Krynicy wycieczka drużyny harcerskiej gimnazjum męskiego z Poznania prowadzona przez prezesa Koniecznego i drużynowego Bylinę. Wycieczka zaopiekował się miejscowy Oddział P. T. T. Beskid, który uzyskał od dyr. Nowotarskiego pozwolenie na rozbić obozu na łące koło bulwaru. Kongregacja Kupców chrześcijańskich w dzień przybycia wycieczki przesłała prowianty na kolację, a w następny dzień pobytu Zarząd pensjonatu Szczerbiec przyjął wycieczkę śniadaniem, a pożegnano wycieczkę obiadem urządzonym przez Kuracjuszy mieszkających w Szczerbce. Wycieczką zajęł się bawiący na kuracji ksiądz generał Niewiarowski, który spędził cały czas pobytu harcerzy w ich obozie.

Harcerze po jednodniowym odpoczynku i zwiedzeniu Krynicy odeszli do Dukli, a następnie powrócą do stałego obozu w Mokopanem. Al.

Kronika krynicka.

SCENA I ESTRADA. Repertuar teatru „Nowości“ z Warszawy:

29 lipca „Księżniczka Ozardasza“.

30 lipca „Hrabina Marica“ (gościnnie występ Dobosz Markowskiej i Wł. Szczawińskiego).

31 lipca „Szalona Lola“.

1 sierpnia „Polska Krew“ (Galowe przedstawienie).

Zabawy. 29 lipca Dancing klubowy. Wstęp za zaproszeniami Klubu towarzyskiego. Sala bałowa Domu Zdrojowego.

1 sierpnia. Wielka rewja na deptaku urządzona przez artystów teatru, początek o godz. 3 po poł. Wstęp 1 zł. — Wielki kabaret i dancing w salach Domu Zdrojowego, początek o godz. 10.30 wieczorem.

Frekwencja gości. Ilość kuracjuszy stale wzrasta. Według zestawienia biura meldunkowego Kom. Zdrojowej z dn. 22 bm. ilość gości wynosiła 11073 osób tj. o 1415 więcej niż w roku ubiegłym.

PREZYDENT MINISTROW GRABSKI przyjechał do Krynicy dnia 21 lipca i zamieszkał w Domu Zdrojowym.

NINA DOLIŃSKA. Wspaniały wieczór tańca Niny Dolińskiej z towarzyszeniem orkiestry zgromadził tu mnie publiczność, ceniącą niepospolity talent artystki i wypełnił teatr po brzegi.

KONCERT „ECHA“ Krakowskie Tow. Śpiewackie „Echo“ urządził w niedzielę, dnia 9 sierpnia o godz. 11 przed poł. koncert chóru „Echa“ w sali bałowej domu zdrojowego. Stynny chór „Echa“ wystąpił z wspólnym repertuarem pod kierunkiem dyr. Bolesława Waldek-Walęskiego.

KONCERT ORKIESTRY. Koncert benefisowy orkiestry zdrojowej odbył się w sobotę, 18 lipca uroczony produkcjami artystów teatru Nowości z Warszawy i p. Wrońskiej, śpiewaczki.

DZIEŃ OCHRONKI. Festyn pod hasłem „Dzień Ochronki w Krynicy“, starannie zorganizowany przez Komitet złożony z gości i osób miejscowych przyniósł poważny dochód w kwocie z górą 3.100 złotych na fundusz budowy nowej Ochronki i pensjonatu dla

Miasto pięknych kobiet

Niemiec o Warszawie i Warszawiankach.

Korespondent „Neues Wiener Journalu“ doktor Leon Kozela, po pobycie swym w Warszawie opisał wrażenia swe w wyżej wymienionem piśmie, nazywając Warszawę, miastem najpiękniejszych kobiet.

Paryż? Z pewnością! A jednak istnieje jeszcze jedno miasto na świecie, które pod względem pięknych kobiet śmiało może rywalizować ze stolicą nadsekwanańską.

Miastem tem jest Warszawa. W tem jednomiljonowym mieście, próżno byś się doszukiwał wędrowcze monumentalnych pamiątek Paryża. Nie znajdziesz tu ani Champs Elysees, niema tu Tuillerien'ów, nie strzeża ku gwiazdom smukła wieża Eiffel, nie widać tu w nocy różnokolorowych potoków światła.

Niema tu tych wszystkich rzeczy, za którymi tak tęsknią globtroterzy i wycieczkowieze. Warszawa ma tylko pamiątki po swej świetnej niegdys przeszłości w postaci zamku królewskiego itp.

Zrozumiałem po części jest, że Warszawa, jako

miasto, liczące przeszło milion mieszkańców, nie wygląda tak, jak inne miasta zachodniej Europy. Złożyły się na to dwie przyczyny: stuletnia niewola moskiewska i wojna. A jednak ma Warszawa coś, co każdemu może za imponować: Łazienki.

To jest wielki park o niezliczonej ilości pagórków, dolin, pięknych trawników, a w środku nad wodą wznosi się bajeczny pałaczyk.

Podczas pogodnych dni zbiera się tu moc młodzieży oraz starszych, a jest to prawdziwa rewja piękności. Zwiedziłem Paryż, Berlin, Londyn, New York i Hollywood, i przyznać muszę, że nigdzie nie widziałem tak pięknych, pełnych gracji kobiet, jak w Warszawie. Wszystkie począwszy od panny sklepowej, a skończywszy na damach z towarzyskiej elity, mają jakiś dziwny, specyficzny szyk, jakiegoś wabika, który nęci i pociąga.

Warszawa może być dumna ze swych Łazienek i kobiet.

panien Polek w Krynicy.

TURNIEJ TENNISOWY. 22 bm. rozpoczął się turniej tenisowy o mistrzostwo Krynicy na rok 1925. Rozgrywki w grze pojedynczej pań i panów, w grze podwójnej pań i panów oraz mieszanej jak również rozgrywki „handy cap“ potrwały do niedzieli 26 bm. i zakończą się ogłoszeniem wyników i rozdaniem nagród.

NOWA PRACA O KRYNICY. Zasłużony w pracy koło rozwoju Krynicy dr. Zygmunt Wasowicz opracował świeżo książkę pt. „Krynica i jej środki lecznicze“.

Z Wieliczki.

Publiczne bezpieczeństwo. — Zakład „Piast“.

Rozmaite sprawy wielickie, godne publicznej dyskusji, jeszcze w żadnym piśmie nie były należycie omówione, a jest ich bardzo wiele. Spróbuję w „Gońcu“.

Zacznę od publicznego bezpieczeństwa. Mieszkańcy wielickiego powiatu zaczynają się coraz bardziej niepokoić z powodu pojawienia się w okolicy miasta kilku bandytów, których częściami miała wychwytać miejscowa policja państwowa — a częściami jeszcze gdzieś waleją się po lasach. Dzięki niedbalstwu powiatowych władz pojawiają się w kilku miejscowościach cyganie, wymuszając na gospodarzach groźbami zemsty rozmaite „dania“ w paszy dla koni — zboża i omasty. Coraz częściej zdarzają się także kradzieże nocne na polach i w ogrodach. Kradną zboże, ziemniaki i jarzyny. We Wieliczce na rynku nie chcą gospodynie sprzedawać swoich produktów, bo okrada je w jasny dzień ludność potrzebująca — nie mająca pieniędzy. Jednej młodej wieśniaczce skradziono na targu 22 główek pięknej kapusty. Rozebrały ją kobiety podmiejskie po głowce — i poszły każda w swoją stronę, nie dawszy ani grosza. Policji na rynku w czasie targowym prawie nigdy nie ma między sprzedającą i kupującą publicznością.

Gospoście nasze skarżą się także na wielką samowolę miejskiej Komisji targowej, która o byle gwałtownie konfiskuje masło i mleko i właścicieli skazuje na zbyt wysokie kary pieniężne — a nawet na areszt. Za trochę „zarnobionego“ masła zapłaciła pewna Szczygłowińska blisko 60 zł. kary. Lud miejscowy uważa tego rodzaju postępowanie Komisji za zwykłą sektaturę i dokuczanie ludności wiejskiej. Wogóle pracująca ludność w powiecie wielickim nie jest pewna swego mienia i od władz, do których odnosi się z wielką nieufnością, nie doznaje żadnej opieki.

I nie może być inaczej w miejscu, gdzie władze są w rękach ludzi, którzy nie mają żadnej powagi ani poszanowania. Nikt się z niemi nie liczy. Doszło przecież do tego, że powracającego późno „Radcę“ z nocnych „objazdówek komisyjnych“ i „ogładania dziur w moście“ na Rabie dwukrotnie zatrzymano na drodze...

Wielki kryzys przechodzi tużeszy Zakład sadowniczo-ogrodniczy „Piast“, założony w r. 1906 dla podniesienia sadownictwa i ogrodnictwa w mieście i powiecie. Pierwszy jego ogrodnik, a zarazem instruktor sadownictwa w powiecie, Kwenka, doprowadził Zakład do najwyższego rozwoju — rozszerzył ogród i szkółki owocowe do 20 morgów. Ogrody i sady miejskie zaczęły się odnawiać i przemieniać na przedsiębiorstwa przemysłowe. Wsie pokrywały się sadami wzorowymi. Ludność miejscowa zimową porą gromadziła się na pogadanki o sadownictwie i wazrywnictwie prowadzone umiejętnie przez Kwenkę. Nastąpiła wojna. Zakład uległ częściowo zniszczeniu. Najbardziej ucierpiały szkółki owocowe. Kwerka chciał je ratować po swojemu — i popadł w konflikt z wielką Radą powiatową, która Zakład sadowniczo-ogrodniczy przemieniła w Zakład aprowizacyjny miejscowych urzędników wbrew idei założycieli. Rozpoczęła się walka między Kwenką, a Radą powiatową, która zakończyła się śmiercią Kwerki. Po Kwerce objął kierownictwo „Piasta“ zdolny i fachowo wykształcony ogrodnik Śmietana, który idąc śladami Kwerki, chciał Zakład z powrotem uczynić instytucją oświatową dążącą do podniesienia na nowo ogrodnictwa i sadownictwa w mieście i powiecie. Urzędnicy Rady powiatowej — oparli się temu i tak zreszcie pokierowali sprawą, że Śmietana wśród rolnu musiał opuścić Zakład, przenosząc się na inną po-

sadę w Pałacach, o mało nie straciwszy żony, która się w tym czasie gryzioną walką męża z przeciwnikami ciężko rozchorowała. Na jego miejsce sprowadzono z Myślenic instruktora sadowniczego Skrodzkiego, człowieka wielce nieporadnego, który nie chcąc — czy nie umiając się przypodobać „Panu Kuratorowi Jaskułce“ i „Panu Radcy Meixnerowi“ — stracił posadę niespełna w roku, wyrzucony na bruk bez zaopatrzenia, podobnie, jak Śmietana ścigany sądownie... Nie umiając się bronić poddał się rozpacz, która go doprowadziła do grobu, a żonę jego i dzieci do sieroctwa. Obecnie jest Zakład bez żadnej opieki fachowej, bo przecież Jaskułka, b. funkcyjnarzusz starościeński, podobnie ekszandarm austriacki — i jego pomocnik ogrodniczy fachowej opieki zgodnej z jego ideowymi celami dać mu nie mogą. I niema nadzieji, by znalazł się zdolny i fachowy ogrodnik, któryby chciał dzielić tragiczne losy: Kwerki — Śmietany — i Skrodzkiego. Na razie Zakład produkuje paszę, jarzyny i zboże dla służby i koni „Pana Radcy“ — zamieniony na folwark Komisarjatu powiatowego. Którego „Pan Kurator Jaskułka“ jest zwykłym sądem. I dlatego ma rację Magistrat wielicki — jeżeli dąży do odebrania swego gruntu „Piastowi“.

Digamma.

DOM

w najlepszym położeniu z bardzo dobrze prosperującą piekarnią i cukiernią z dwoma składami i wolnem mieszkaniem wprost od właściciela korzystnie do nabycia 3340

Józef Cygański, Wronki, Rynek.

Młode, bezdzienne małżeństwo

poszukuje pokoju z kuchnią w śródmieściu, ewentualnie niedaleko stacji tramwajowej. Czyszn wedle umowy. Zgłoszenia do Adm. Gońca Krakowskiego pod „Wysoki czynsz“.

Różne wiadomości.

ZALAGODZENIE KONFLIKTU BUDOWLANO-GO NA G. ŚLĄSKU. (P.A.T.) Związek zawodowy robotników budowlanych na Górnym Śląsku zażądał w marcu br. podwyższenia zarobków o 30 proc. Pracodawcy żądanie robotników odrzucili. 26 czerwca robotnicy budowlani rozpoczęli strajk, na który pracodawcy odpowiedzieli zapowiedzeniem lokautu.

Na skutek polecenia pana ministra pracy i opieki społecznej, komisarz demobizacyjny w Katowicach wezwał dnia 13 lipca przedstawicieli pracodawców i robotników, aby zgodzili się na poddanie zatargu pod arbitraż. Strony przyjęły propozycję rządu, praca została natychmiast wznowiona i ruch budowlany na Górnym Śląsku odbywa się odąd normalnie.

PODRÓŻE HINDENBURGA. Marszałek Hindenburg udaje się 12 sierpnia do Monachjum, gdzie będzie uroczystie przyjmowany jako głowa państwa. Następnie uda się on do majątku jednego ze swych znajomych w Bawarii.

LUDNOŚĆ WIEDNIA. Opracowanie spisu ludności miasta Wiednia w dniu 7 marca 1923 r. zostało ukończono. Według tych rezultatów liczył Wiedeń w owym dniu 1.865.780 mieszkańców, z tego cudzoziemców było 233.194. Więcej niż połowa cudzoziemców była obywatelami Czechosłowacji, mianowicie 119.598. Obywateli polskich w Wiednie było 40.872, węgierskich 20.765, Niemców z Rzeszy 15.665, Rumunów 10.414, Jugosławjan 9.357, Włochów 4.212. Z pośród przynależnych do państwa czechosłowackiego zdeklarowało narodowość czechosłowacką tylko 27 proc. narodowość polską 3.856 osób.

ZMIANA GABINETU NA WĘGRZECH? Krąży pogłoski o ewentualnej rekonstrukcji gabinetu na Węgrzech. Według tych wiadomości tekę ministerstwa spraw zagranicznych obejmie premier Bethlen, albo b. prezydent ministrów Teleky.

WIADOMOSCI SPORTOWE

PIŁKA NOŻNA.

PRAGA — KRAKÓW.

Po raz pierwszy spotka się reprezentacja Krakowa z reprezentacją Pragi. Zawody te, które się odbędą na boisku Jutrzenki w sobotę dnia 1 sierpnia br. wywołały zrozumiałe zainteresowanie. Czesi przyjeżdżają w swym najsilniejszym składzie, a mianowicie: Planicka — Slavia, Hojer — Vikt. Žižk., Zenicek — Vikt. Žižk., Kolenaty — Sparta, Carvan — Vikt. Žižk., Cerveny — Sparta, Vimmer — Vrsovice, Severin — Cehie Karlin, Bejbl — Vrsovice, Capek — Slavia, Bures — Vrsovice. Nazwiska te mówią same za siebie, niemniej omówienie wszystkich graczy, jakoteż siły całej drużyny praskiej odkładamy do następnego numeru, ograniczając się na razie do ogólnej uwagi, iż Czesi reprezentują dzisiaj, jak zresztą powszechnie wiadomo, najlepszą klasę footballową na kontynencie. Ponieważ do Związku nadchodzą liczne zamówienia miejsc na zawody, byłoby wskazaniem, by publiczność z góry zaopatrzyła się w bilety.

ODWOŁANIE ZAWODÓW W POZNANIU.

Wszystkie wyznaczone na 26 bm. zawody sportowe zostały odwołane z powodu niepogody.

A. Z. S. LWOWSKI MISTRZEM KLASY B.

W niedzielę zakończyły się rozgrywki o mistrzostwo klasy „B“ L. O. Z. P. N. — meczem A. Z. S. — Biały. Zwyciężyli akademicy w stosunku 6:2 (3:0). Sądzia p. Grabowski. Widzów 1500.

PIŁKA NOŻNA ZAGRANICĄ.

WIENIEN. W dniu 26 bm. rozegrano pow. spotkanie Admira — Criceter 9:2, Herta — Strassenban 4:0.

GOTEBORG. Rozegrany w dniu 26 bm. mecz piłki nożnej pomiędzy wiedeńskim Rapidem a reprezent. Göteborgu przyniósł wynik 1:0 dla Wiedeńczyków.

LIZBONA. Urugwajski Klub Nacional (Montevideo) zatryumfował na reprezent. Portugalji w stosunku 7:2.

TEMESFAR. Finał o mistrzostwo Rumunii w piłce nożnej rozegrany zostanie dnia 2 sierpnia br. w Arad. Faworytem jest zeszłoroczny mistrz Kínizsi.

KOLARSTWO.

WYŚCIGI SAMOCHODOWE I POLSKI REKORD SZYBKOSCI.

W dniu 8 września br. organizuje Automobilklub Polski wyścigi samochodowe i motocyklowe na przestrzeni 10 km. Wyścig ten odbędzie się jako przedbieg do „polskiego rekordu szybkości“ na przestrzeni 1 km. z trzykilometrowym rozpędem. Trasa wyścigu wytyczona będzie na dystansie Wyszaków—Serock. W wyścigu wezmą udział również członkowie Klubu Motocyklistów. Komisja Sportowa Automobilklubu powierzyła organizację tych wyścigów p. P. Bitschanowi.

KŁĘSKI MISTRZA LAZARSKIEGO W ŁODZI.

Na niedzielnych wyścigach kolarskich w Helenowie członek W. T. C., F. Szymczyk osiągnął triumf w biegu „Wielkie derby krajowe“, bijąc w finale „Stefa“ (Cracovia). Sensacją w tym biegu było pobicie przez „Stefa“ w półfinale mistrza Polski, Łazarskiego. Wyścig premijowy na przestrzeni 3200 metrów wygrał Łódzianin Abel, bijąc Langego i Bartodziejskiego. Wyścig „Handicap“ na przestrzeni 800 metrów wygrał Łódzianin Smidt, bijąc Langego, Bartodziejskiego i Łazarskiego. Czas 54 i trzy piąte sek.

PIERWSZE MOTOCYKLOWE MISTRZOSTWO W ŁODZI.

Świeżo ukonstytuowany Polski Związek Motocyklistów z siedzibą w Poznaniu, nadesłał na ręce sekretarjatu S. S. „Union“, pismo, powierzając wymienionemu towarzystwu zorganizowanie pierwszych mistrzostw motocyklowych. „Union“ podjęło się zorganizowania powyższych mistrzostw w drugiej połowie września. Mistrzostwo odbędzie się na przestrzeni 200 km. na szosie Krzywie—Błonie—Krzywie.

ŚWIĘTO SPORTU MOTOCYKLOWEGO BYDGOSZCZY.

W niedzielę 26 bm. odbyły się w Bydgoszczy igrzyska motocyklowe. O godz. 12.20 ruszył przez miasto barwny pochód: motocykle wszelkich systemów, pięknie udekorowane, defilowały przez tłumnie zebraną po obu stronach ulicy Gdańskiej publiczność. Po południu na boisku 8 Dyonu Samochodowego odbyły się właściwe igrzyska. Były więc: jazda pod śmigami wiatraczka, zrywanie w biegu wstążek, jazda z jaskiem na łyżce i ze szklanką płynu, jazda na oślep, puszczanie baloników do parasolek, skoki i inne, często karkołomne popis. Zawody te w dużej mierze przyczyniły się do propagandy tego pięknego sportu.

NOWY ŚWIATOWY REKORD AUTOMOBILOWY.

Słynny automobilista angielski M. Campbell pobił ostatnio na maszynie Sunbeam rekord światowy, osiągając szybkość 242.632 km. na godzinę.

LEKKA ATLETYKA.

LEKKOATLETYCZNE MISTRZOSTWA POLSKI W KRAKOWIE.

Domoszą nam z P. Z. L. A., że punktacja na mistrzostwach Polski (14, 15 i 16 sierpnia br. w Krakowie) liczona będzie inaczej, niż na zawodach o

Filozof z „Naprzodu“

Artykuł nasz pt. „Nowy rycerz honoru Makkabi i PZPN“ w jednym z poprzednich „Wiadomości Sportowych“ dotknął wielkiego publicystę z „Naprzodu“ p. M. S., pozatem sekretarza Jutrzenki. Dotknął go zapewne tem przykrej, że nareszcie raz powiedziano otwarcie coś nie coś o wybitnej tegoż i prawdziwie obiektywnej działalności sportowej. W dzisiejszym swym oganie p. M. Ster. w pięknie zatytułowanym tasieciu artykułowym „Uderz w stół itd.“ łapie się jak tonący brzytwy — obrony kancelarii, czy funkcjonariusza PZPN., wywołując swe rozmaite kombinacje i domysły z prawdziwie Einsteinowską filozofią. Prawda, p. M. S., że w myśl zasad pańskiego wielkiego rodaka, współwyznawcy, wszystkim jest względne. To też czytając pańskie cenne wywody — o myślach i planach pana W. B. w związku ze sprawą biednego telegramu i podpisu, o który tak zawzięcie kruszy pan kopję, z pokorą bijąc się w pierś uznajemy, że przeszedł nas pan, panie M. Ster. w obrotności. Dopiero z cennego artykułu dowiedzieliśmy się, co naprawdę mogliśmy wykombinować, posyłając depezę a raczej polecając ją wysłać. W nieświadomości arkanów polityki klubowej, na której to arenie tak umiejętnie pan żongluje, nie rozumieliśmy, że w prostej tej sprawie potrafi „gezyusz“, a nim pan jest, wykreślić kota ogonem. Czy-

niąc to, nie wiedzieliśmy, że musimy tak myśleć, jak dowodzi referent „Naprzodu“, który z całą pewnością stwierdza, że „tak sobie w duszy kombinował p. W. B. itd.“

O wielki myślicielu, marnujesz swój talent, pisząc o sporcie; jeśli tajniki myśli nie są obce twej kombinatorskiej głowie, to czyż nie lepiej byłoby zająć katedrę filozofii w uniwersytecie palestyńskim, gdzie naprawdę jeszcze miejsc dużo, a obrona Makkabi, której „krzywdząca i bezprawna uchwałą“ był p. W. B. głównym sprawą, wyrobi ci mimo powierzchownej asymilacji poparcie — przecież kiedyś byłeś p. M. S. członkiem Makkabi, przed rozpoczęciem swej kariery polityczno-sportowej. Żeby jednak potomności, którą raczyłeś, o czem wszyscy wiedzieli, zawiadomić, kim jest sekretarz W. G. i D. PZPN. z wesołą grzecznością i prasłowiańskim zwyczajem gościnności (na wschodzie trochę inaczej) rewanżuje się, zawiadamiając naszych czytelników, że M. Ster. to jest osoba, której więcej odpisywać nie będziemy, albowiem obce myśli zgadywać należy już tylko do rzędu kuglarstwa albo względności — oto tyle, co nasunęło się nam pod pióro gdyśmy wypociny pana Maksymiljana Stattera musieli z obowiązku dziennikarskiego przeczytać.

Władysław Budzisz.

Verdun—Paryż.

W dniu francuskiego święta narodowego zorganizowała redakcja pisma „Le Journal“ bieg rozstawni Verdun — Paryż, a to dla przypomnienia Francji o bohaterkiej walce jej synów, stoczonej z najeźdźcą w obronie ojczyzny. Impreza ta, wypadła nadzwyczaj okazale. Trasa biegu wyznaczona 292 km. szła po „świętej drodze“ od Verdun przez Reims do Epernay, Meaux do Paryża.

W biegu wzięło udział sześć drużyn po pięćdziesięciu zawodników, czyli, że razem wraz z zapasowymi przeszło trzystu lekkoatletów. 27 minut po północy w dniu 18 na 14 lipca, t. znaczy w dniu święta narodowego wyszli z Verdunu pierwsi zawodnicy w biegu sześciu, trzymając w ręku zapalone pochodnie, aby je po sześciu kilometrach oddać następnym. Obraz był naprawdę budujący, nawet najwięksi laicy stali się zwolennikami sportu. Przed zawodnikami jechały auta, oświetlające drogę, na autach tych leżały pęki kwiatów polnych, zerwanych na polach bitew, które następnie złożono na grobie Nieznanego Żołnierza.

O godz. 4 popoł. wpada do Paryża ostatni zawodnik pierwszej zwycięskiej sztafety A, trzymając w lewej ręce zapaloną pochodnię, która wędrując przez pięćdziesiąt rak, dostała się z Verdun do Paryża. W prawej ręce trzymał on bukiet kwiatów. Wśród grobowej uroczystej ciszy składa Bontemps, gdyż on był pierwszym, tak pochodnię, jak i bukiet na płycie Nieznanego Żołnierza, oddając w ten sposób hołd prochom poległych.

Wzdłuż całej trasy, mimo pory nocnej stały tłumy ludzi, witających owacyjnie przebiegających przed nimi zawodników.

Wyniki techniczne tej gigantycznej imprezy przedstawiają się następująco: Zwyciężyła drużyna I. w czasie 16 godz. 20 m. 3 sek.

Warto zaznaczyć, iż odstęp pomiędzy drużyną zwycięską a ostatnią wynosił zaledwie pięćdziesiąt minut. Bieg ten, który dał wyniki wprost nieoczekiwane, odbywać się będzie już stale w dniu święta narodowego.

mistrz. okręgu (6 miejsc). Mianowicie tylko 3 pierwsze miejsca brane będą w rachubę. Program szczegółowy (godzinny) będzie ogłoszony niebawem.

NOWY REKORD POLSKI.

W dniu 25 bm. na bieżni w Parku Sobińskiego w Warszawie odbyła się próba pobicia rekordu w biegu na 1000 mtr. przez znanego zawodnika A. Z. S. Stefana Ołdaka. Dotychczasowy rekord należał do Lwowianina (Kawy) (2:45.9), gdyż ustanowiony na wiosnę przez Forsyia lepszy wynik (2:43.6) nie został zweryfikowany. Ołdak osiągnął czas, jak na nasze stosunki doskonale, a mianowicie 2:40.9, a więc pobił dotychczasowy rekord o 5 sek..

PRÓBA POBICIA REKORDU NA 5KLM.

W niedzielę dnia 26 bm. na bieżni w Parku Sobińskiego w Warszawie Łukasiewicz (Polonia) próbował pobić rekord Polski w biegu na 5 klm. Osiągnął on jednak czas tylko o 0.3 sek. gorszy od rekordu Freyera. Wynik Łukasiewicza — 16.09 stanowi nowy rekord Warszawskiego O. Z. L. A. W następną niedzielę Łukasiewicz ponownie będzie próbował pobić rekord na tym dystansie. Jednocześnie panna Gorłof ma zaatakować rekord polski w biegu na 300 mtr.

LEKKOATLETYCZNE ZAWODY L. O. Z. L. A.

W dniach 22 i 23 sierpnia odbędą się na boisku L. O. Z. L. A. zawody lekkoatletyczne Łódzkiego O. Z. L. A. Organizacją zajmuje się pionier lekkiej atletyki w Łodzi p. Rębowski.

„OLIMPIADA“ PIĘCIU NARODÓW WE WIEDNIU.

W sobotę 25 bm. odbyło się uroczyste otwarcie wspaniałego meetingu lekkoatletycznego z udziałem 95 zawodników, reprezentujących 5 państw środkowo-europejskich. Udział widzów liczny, gdyż tak w sobotę, jak i w niedzielę przybyło po 8000 widzów, co stanowi dla wiedeńskiej lekkiej atletyki rekord. „Olimpiada“ zakończyła się zwycięstwem Niemców (69 pkt.) przed Węgrami (65.5 pkt.), Czechosłowacją (38.5 pkt.), Austrią (15 pkt.) i Jugosławią (7 pkt.). W zawodach tych padł jeden rekord światowy w sztafecie szwedzkiej (100 + 200 + 300 + 400) przez Węgrów w czasie 1:57.2. W tym samym biegu pobity został rekord austriacki w czasie 2:02.2. Ważniejsze wyniki dwudniowych zawodów były następujące: 4 x 100 Austrija 43.8 (rekord austriacki). Dysk dla pań Köppel 25.19. 100 mtr. pani Perkaus 12.9 (rekord austr.). Oszczep Hafeler 53.39 (rekord austr.). 800 mtr. Barsi (Węgry) 1:56.8 (rekord węg.), 400 mtr. Vykoupił (Czechosł.) 51.2 (rek. czeski). 110 mtr. z

plotk. Trosbach (Niemcy) 15 sek. (rekord niem.), Muscat 15.8 (rekord węg.). 100 mtr. Puchner 10.7.

TENNIS.

PRZED MISTRZOSTWA POLSKI W TENNISIE.

Na tenisowe mistrzostwa Polski w Warszawie przyjeżdżają z Łodzi, panie: Wiera Richterówna i Ksienka Richterówna oraz panowie: Steinert i Stolarow. Mistrzostwa rozpoczynają się dnia 26 sierpnia na kortach W. L. T. K. w Parku Sobińskiego.

NAJLEPSZY TENNISISTA ŚWIATA.

Ostatnie spotkanie dwu najslawniejszych tenisistów Tilden („król tennisu“) — Richards (mistrz olimpijski) przyniosło zdecydowany triumf Tildena, wyrażający się stosunkiem gier 4:1.

ROZGRYWKI TENNISOWE O PUHAR DAVISA.

W finale grupy europejskiej Francja pokonała ostatecznie Holandję w stosunku 4:1.

Turniej tenisowy o puchar Davisa (grupa amerykańska) pomiędzy Hiszpanją i Meksykiem wygrała Hiszpanja w stosunku 3:0, następnie reprezentacja Hiszpanji gra z Japonją w Baltimore. Prawdopodobnie do finału grupy amerykańskiej wejdzie Australia i zwycięzca meczu Hiszpanja — Japonja.

BOKS.

DEMPSEY — HARRY WILLS.

Mecz o mistrzostwo świata pomiędzy Dempseyem i Willssem został ostatecznie przez znanego menagera spotkań bokserskich, Tex Rickarda, załatwiony. Z meczu tego Dempsey otrzymał ma kolosalną sumę 750.000 dolarów a Wills „tylko“ 250 tysięcy dolarów, bez względu na wynik spotkania.

MECZ BOKSERSKI O MISTRZOSTWA FRANCJI.

Romerio zwyciężył Pruniera w dziewiątej rundzie (przez poddanie), zdobywając tytuł mistrza Francji w wadze średniej.

Redaktor naczelny i wydawca:
ALEKSANDER BŁĄZEJOWSKI.

Czytajcie i rozpowszechniajcie
Gońca Krakowskiego

ADMINISTRACJA OTWARTA od godziny 9-12 w południe i od godziny 4-7 wieczorem.

OGŁOSZENIA

Redakcja: Kopernika 8. Administracja: Dunajewskiego 7.

Drobne ogłoszenia za słowo 10 groszy. — Ogłoszenia zwykłe 1 milim. jedna linia 20 gr. — Wiersz w rubryce „Nadesłane“ jedna linia zł. 0.60. — Wiersz milimetrowy po kronice jedna linia zł. 1.00. Ogłoszenia przed tekstem wiersz milimetrowy jedna linia zł. 0.75. — Dla poszukujących pracy i zafiarowanie pracy, całe ogłoszenie bez względu na ilość słów 50 groszy. — Ogłoszenia matrymonialne i korespondencje prywatne za jedno słowo 15 groszy. — Za skład tabelaryczny, kombinowany 50 proc. dopłaty.

Advertisement for KOLLONTAY MYDŁO soap, featuring a decorative border and text describing the product's quality and availability.

Drzewa opałowego

szczapów sosnowych suchych każda ilość dostarczam z mych zapasów loco stacja kolei państwowej Obrzycko i okolica. Zgłoszenia IGNACY PIOTRKOWSKI 3339 Chojnice (Pomorze).

Zarząd wodociągu stol. król. miasta Krakowa. L. G.: 3/1-1925. Z W.

Ogłoszenie.

Zarząd wodociągu miasta Krakowa ogłasza zapotrzebowanie na węgiel kamienny w następującej jakości i ilości:

- 1) kostka II 1.200 t
a) dla Krakowa z dowozem i zniesieniem do piwnic 808 t
b) dla Bielani loco podwórze względnie przystań na Wiśle 392 t
2) orzech II 4.120 t
a) dla Krakowa loco dworzec towarowy 120 t
b) dla Bielani loco przystań względnie podwórze Zakładu pomp 4.000 t
3) grysik 1.500 t

loco Zakład pomp podwórze, względnie przystań na Wiśle w Bielaniach. Dostawa węgla od 1-go września 1925 r. do końca kwietnia 1926 r. tj. przeciętnie 850 t miesięcznie.

Węgiel ma być płukany, bez miálu. W ofercie należy wymienić kopalnię, rodzaj transportu (drogą wodną, koleją, drogą kołową) dołączyc poświadczenie obecnej wartości kalorycznej oferowanego węgla, zawartość popiołu i jego rozbiór chemiczny.

Oferty przyjmuje Zarząd wodociągu miasta Krakowa Kraków, ul. Senatorska l. 1. do 20 sierpnia br. 12 w południe.

Oferty nie przyjęte będą bez odpowiedzi. 3358 Kraków dnia 20. sierpnia 1925 r.

Dzwony kościelne

z najlepszego brązu przedwojennego — najtaniej dostarcza i posiada gotowe na składzie

Odlewarnia dzwonów Braci Felczyskich w Kaluszu (Małop.) i w Przemyślu, ul. Krasińskiego 63.

Parceluje się

majątek HORODNO zdala od granicy rosyjskiej, powiat Stolin, stacja kolejowa Horyń oddalona o 23 klm. Grunta piaszczyste z urodzajną gliną, las zdalny do budowy z zezwoleniem na karaczunek i łąki, w cenie od 70-100 zł za mórg. Obecnie osiedliło się tam kilkadziesiąt rodzin z Małopolski. Pociąg, który wychodzi ze Lwowa o godzinie 10 wieczór przybywa przez Brody-Równe do Horynia na drugi dzień o wpół do drugiej w południe, gdzie każdej niedzieli oszekują konie na przybywających. — Bliższych informacji udziela Wł Lasek, Otynia, powiat Stanisławów, lub zarządca na miejscu. 3357

Wolne posady.

POTRZEBNY specjalista do krajania batów na wyjazd koło Krakowa. Wiadomość: Urząd pośredn. pracy — Kraków, Podzamcze 30. 3009

POTRZEBNY od zaraz szofer do auta Forda w Krakowie. Wiadomość: Urząd pośredn. pracy — Kraków, Podzamcze 30. 3018

ŚLUSARZ znający się na motorach elektrycznych potrzebny do fabryki w Krakowie. Wiadomość: Urząd pośredn. pracy, Kraków, Podzamcze L. 30. 3270

AKADEMICZKA z IV roku filozof., sierota, poszukuje korepetycji w zakresie szkoły średniej, może udzielać lekcji na fortepianie, oraz początków języka francuskiego i angielskiego. Łaskawe zgłoszenia do Adm. „Goniec Krakowski“ pod „Korepetycja“. 3330

POMOCNIK ogrodnik potrzebny od 1. 8. M. Galie, Guttowy, pow. śnieżki. 3344

OD 1 PAZDZIERNIKA br. lub zaraz wakuje u nas posada sekretarza (generalnego). Reflektanci, posiadający wyższe wykształcenie, orientujący się dobrze w sprawach ekonomicznych, zechcą nadesłać piśmienne zgłoszenia z życiorysem, referencjami i podaniem warunków pod adresem: Związek Fabrykantów T. z. w Poznaniu, Aljeje Marcinkowskiego 7. 3346

KILKU samodzielnych stolarzy na lepszą pracę poszukuje zaraz. J. Jamietz, Śnem, Fabryka mebli. 3348

PRZYKRAWACZ, który samodzielnie cholewki wykonuje, potrzebny na miarową pracę. Zgłoszenia L. Jakubowski, handel skór, Kobylim. 3349

SZOFR ogrodnik doświadczony, potrzebny od 1. 8. na stałą posadę na majątek ziemski. Zgłoszenia piśmienne oraz odpisy świadectw przyjmuje „Par“, Poznań, Aljeje Marcinkowskiego 11 pod Nr. 29.101. 3350

Poszukujący posad

ABSOLWENT 4-letniej Akademii handlowej w Krakowie, z dłuższą praktyką w przedsiębiorstwach handlowych, przemysłowych i górniczych, pragnie zmienić posadę jako samodzielny buchalter, kierownik likwidatury (specjalność dział wielkowiowy, akcyjny), kasjer, magazynier, kierownik rejestratury, urzędnik biura zakupów itp. Referencje poważnych firm na żądanie. Zgłoszenia w Adm. „Goniec Krak.“ pod „Bardzo dotkliwy“. 3352

KAMIENIE ŻÓŁCIOWE 1228 ZMIĘKCHA I USUWA CHOLEKINAZA H. Niemojewskiego

KAMIENIE SCHODZĄ BEZ BOLU. ATAKI W ZUPEŁNOŚCI USTAJĄ. Objawy (początkowe): Ból w bokach i dołku podżebrowym (gdzie schodzą się zebra). Pobolewania w wątrobie. Skłonność do obstrukcji. Uryna ciemna i mętna lub też bezbarwna jak woda. Język obłożony. Gorączka i kwas w ustach. Odbijanie gazami. Wzdęcia i burczenie w kiszkiach. Bóle i zawroty głowy. Silne podenerwowanie. Objawy (podczas ataków): W dołku i wątrobie silny ból, który się rozchodzi ku stronie tylnej — pasie — krzyżu i sięga aż pod łopatkę, wzdęcia brzucha, rozszadanie zębów i pacie na kieszce stołcowej. Brak tchu oraz ból w plecach i klatce piersiowej (na przetrzał). Niekiedy wymoty żółcią drzeczka, zimne poty, zółtaczka. Bliższych informacji udziela: Aptekarz-fizjolog H. NIEMOJEWSKI, Warszawa, Nowy Świat Nr. 5.

PRZEZNACZENIE.

Poznaj siebie. Kim jesteś? Kim być możesz? Szyller-Szkolnik Psycho-grafolog Autor prac naukowych określa charakter, zdolności, zalety i wady. Nadesłaj charakter pisma swój lub zainteresowanej osoby, napisz rok, miesiąc urodzenia, kawaler, żonaty, wdowiec, ile, osób na bliższej rodziny otrzymasz naukową, szczegółową analizę charakteru, określenia ważniejszych zdarzeń życiowych, odpowiedzi na szczerze zadane pytania, również horoskop, ułożony przez słynne medium M-lle Evigny. Analizę — horoskop wysyłamy po otrzymaniu trzech złotych. Osobiście przyjmuje dwunasta — siódma. Doświadczenia naukowe Szyllera-Szkolnika zaszczycone chwalebnymi protokółami naukowych towarzystw Warszawy, świadectwami najwybitniejszych powag Świata lekarskiego. Adres: Warszawa, Psycho-grafolog Szyller Szkolnik, Piękna 25.

Mszały, Brewjarze, Dzieła Teologiczne

w językach łacińskim, francuskim i niemieckim można nabyć za pośrednictwem księgarni „Now. Życia“ Grodno, pl. Batorego 8. Zamówienia można nadsyłać listownie.

Księgarnia „Nowe Życie“ nawiązuje kontakt z księgarniami zagranicznymi, wobec czego ceny nie są podniesione. Na żądanie wysyłamy bliższe informacje. 3342

Księgarnia „Nowe Życie“ w Grodnie.

PIEGI

złote plamy, opaleni-znę usuwa pod gwarancją aptekarza J. Gadebusch'a Axela krem 1/2 st. 1 50 zł. 1/2 st. 3 — zł. Axela mydło 1 kaw. 0-75 zł. 3 kaw 2 — zł. do nabycia w drogeriach lub w firmie: J. GADEBUSCH Poznań, ul. Nowa L. 7. Bazar 2798

Dobra rycerskie

ca. 5000 mórg 3341

w tem 3000 mórg lasu (drzewo użytkowe i lasy) z powodu likwidacji natychmiast tanio do sprzedania. Ziemia dobra. Oferty uprasza się skierować do Zarządu DÓBR RYCERSKICH BARŁOMINO, poczta Łuzino, pow. Wojherowo.

BEZPŁATNIE Przysyłamy jeden numer „NOWEJ ZORZY“

każdemu kto zażąda. „Nowa Zorza“ wychodzi co 6 tygodni i kosztuje półroczna 2 zł.

Adres: Wydawnictwo „Nowej Zorzy“

w Krakowie, ulica P. wiśle L. 12. 3356

Pamiętajcie o Pogotowiu ratunkowym!

DOM WISKI RYNEK 43, lioja A-B.

Salon fryzjerski stosuje do masażu twarzy — głowy Radiostań Br. ALBRECHTA 3243

Wyniki zdumiewające i zachwycające. Manicure aparatem elektrycznym.